
Plenarhandling

A9-0156/2023

26.4.2023

BETÄNKANDE

om utvärderingen av kommissionens nya meddelande om de yttersta
randområdena
(2022/2147(INI))

Utskottet för regional utveckling

Föredragande: Álvaro Amaro

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	39
YTTRANDE FRÅN BUDGETUTSKOTTET	42
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR	47
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR TRANSPORT OCH TURISM.....	62
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING.....	70
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	81
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	82

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om utvärderingen av kommissionens nya meddelande om de yttersta randområdena (2022/2147(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), vilken ger EU:s yttersta randområden deras status,
- med beaktande av artiklarna 174 och 355 i EUF-fördraget, som bl.a. anger fördragets territoriella tillämpningsområde och de särskilda bestämmelser som gäller för de yttersta randområdena,
- med beaktande av artikel 107.3 a i EUF-fördraget, enligt vilken stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i de yttersta randområdena kan vara förenligt med den inre marknaden,
- med beaktande av artikel 7 i EUF-fördraget där det föreskrivs att unionen måste säkerställa samstämmigheten mellan all sin politik och verksamhet, med beaktande av samtliga sina mål och i enlighet med principen om tilldelade befogenheter,
- med beaktande av avdelning XVIII i EUF-fördraget, i vilken det fastställs ett mål om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och de strukturella finansieringsinstrumenten för att uppnå detta,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols (stora avdelningen) dom av den 15 december 2015¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 maj 2022 *Sätta människorna främst, säkra hållbar tillväxt för alla och ta tillvara potentialen i EU:s yttersta randområden* (COM(2022)0198),
- med beaktande av slutförklaringen från den 27:e konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden, som ägde rum i Europaparlamentet i Bryssel den 15-16 november 2022,
- med beaktande av slutförklaringen från den 26:e konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden, som ägde rum i Ponta Delgada, Azorerna, den 17-20 november 2021,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen från konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden efter deras halvtidsmöte den 3 maj 2021,

---

¹ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 15 december 2015, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen mot Europeiska unionens råd, Förenade målen C-132/14 – C-136/14, ECLI:EU:C:2015:813.

- med beaktande av slutförklaringen från den 25:e konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden, som ägde rum i Mayotte den 26–27 november 2020,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU av den 23 juli 2014 om upprättandet av en ram för havsplanering³,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 1 december 2022 om en europeisk agenda för turism 2030,
- med beaktande av EU:s årsrapport om regionernas och kommunernas tillstånd, som offentliggjordes i oktober 2022 av Europeiska regionkommittén,
- med beaktande av det åttonde miljöhandlingsprogrammet och de begrepp som anges i detta,
- med beaktande av den studie om covid-19-pandemins inverkan på de yttersta randområdena som kommissionen offentliggjorde i januari 2022⁴,
- med beaktande av studien om sammanhållningspolitiken och klimatförändringar ”Cohesion Policy and Climate Change”, som offentliggjordes av parlamentets generaldirektorat för intern politik den 15 april 2021⁵,
- med beaktande av kommissionens rapport av den 9 februari 2022 *Sammanhållning i Europa på väg mot 2050 – Åttonde rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning*,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 9 december 2020 *Strategi för hållbar och smart mobilitet – att sätta EU-transporterna på rätt spår för framtiden* (COM(2020)0789),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 november 2020 *En EU-strategi för att utnyttja potentialen i havsbaserad förnybar energi för en klimatneutral framtid* (COM(2020)0741),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2030: Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380) och av parlamentets resolution av den 9 juni 2021 om detta meddelande⁶,

---

² EUT L 328, 21.12.2018, s. 82.

³ EUT L 257, 28.8.2014, s. 135.

⁴ Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, ”Study on the impact of the COVID-19 pandemic on the outermost regions (OR): final report”, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/541180>

⁵ Studie – ”Cohesion Policy and Climate Change”, Europaparlamentet, generaldirektoratet för EU-intern politik, utredningsavdelning B – Struktur- och sammanhållningspolitik, 15 april 2021.

⁶ EUT C 67, 8.2.2022, s. 25.

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 oktober 2017 *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden* (COM(2017)0623),
- med beaktande av kommissionens rapport av den 23 mars 2020 om genomförandet av kommissionens meddelande om ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden (COM(2020)0104),
- med beaktande av Europeiska regionkommitténs yttrande av den 10 december 2020 om kommissionens rapport om genomförandet av det förnyade strategiska partnerskapet med EU:s yttersta randområden (2021/C 37/10),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 juni 2012 *Europeiska unionens yttersta randområden: smart och hållbar tillväxt för alla genom samarbete* (COM(2012)0287),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 17 oktober 2008 *De yttersta randområdena: en tillgång för Europa* (COM(2008)0642),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 12 september 2007 *En strategi för de yttersta randområdena: uppnådda resultat och framtidsutsikter* (COM(2007)0507),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 maj 2004 *Ett starkare partnerskap för de yttersta randområdena* (COM(2004)0343),
- beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om restaurering av natur (COM(2022)0304),
- med beaktande av sin resolution av den 3 maj 2022 *Mot en hållbar blå ekonomi i EU: fiskeri- och vattenbrukssektorns roll*⁷,
- med beaktande av sin resolution av den 14 september 2021 om en ny modell för den maritima strategin för Atlanten⁸,
- med beaktande av sin resolution av den 14 september 2021 *Mot ett starkare partnerskap med EU:s yttersta randområden*⁹,
- med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2017 om främjande av sammanhållning och utveckling i EU:s yttersta randområden: tillämpning av artikel 349 i EUF-fördraget¹⁰,
- med beaktande av sin resolution av den 27 april 2017 om förvaltningen av fiskeflottor i de yttersta randområdena¹¹,

---

⁷ [EUT C 465, 6.12.2022, s. 2.](#)

⁸ [EUT C 117, 11.3.2022, s. 30.](#)

⁹ [EUT C 117, 11.3.2022, s. 18.](#)

¹⁰ [EUT C 334, 19.9.2018, s. 168.](#)

¹¹ [EUT C 298, 23.8.2018, s. 92.](#)

- med beaktande av sin resolution av den 26 februari 2014 om att optimera de yttersta randområdenas potential genom att skapa synergieffekter mellan EU:s strukturfonder och andra EU-program¹²,
- med beaktande av sin resolution av den 18 april 2012 om sammanhållningspolitikens roll i Europeiska unionens yttersta randområden i samband med Europa 2020-strategin¹³,
- med beaktande av sin rekommendation till rådet och kommissionen av den 20 januari 2022 efter undersökningen av anklagelser om överträdelser av unionsrätten och fall av missförhållanden vid tillämpningen av unionsrätten i fråga om skyddet av djur under transport inom och utanför unionen¹⁴,
- med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,
- med beaktande av yttrandena från budgetutskottet, utskottet för sysselsättning och sociala frågor, utskottet för transport och turism och utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för regional utveckling (A9-0156/2023), och av följande skäl:
  - A. Det bor fem miljoner unionsmedborgare i de yttersta randområdena – Franska Guyana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Réunion och Saint-Martin (Frankrike), Azorerna och Madeira (Portugal) samt Kanarieöarna (Spanien) –, som utgör stora geostrategiska tillgångar för EU och dess medlemsstater. De yttersta randområdena har tillgångar med en enorm potential, erkänd av kommissionen, nämligen en ung befolkning, vidsträckta maritima ekonomiska zoner, en rik biologisk mångfald, ett stort utbud av förnybara energikällor som är viktiga för att nå EU:s klimatmål, liksom kapacitet att utveckla EU:s verksamhet inom rymdvetenskap och astrofysik.
  - B. De yttersta randområdena brottas också med permanenta strukturella hinder på grund av kombinationen av sin ökaraktär (med undantag för Franska Guyana), geografiska spridning, avlägsna belägenhet, ringa storlek, oländiga terräng och hårda klimat. De nuvarande demografiska indikatorerna pekar på en dramatisk befolkningsminskning i de flesta av de yttersta randområdena¹⁵, som också måste hantera ett säsongsbetonat demografiskt tryck. Deras lokala marknader är i allmänhet små och deras ekonomiska beroende av ett fåtal lokala produkter och av importen av många andra produkter leder till betydande handelsunderskott.
  - C. Dessa strukturella hinder utgör ett allvarligt handikapp för utvecklingen i de yttersta randområdena och EU har därför antagit särskilda åtgärder när det gäller tull- och handelspolitik, skattepolitik, frizoner, jordbruks- och fiskeripolitik, villkor för leverans

¹² [EUT C 285, 29.8.2017, s. 58.](#)

¹³ [EUT C 258 E, 7.9.2013, s. 1.](#)

¹⁴ EUT C 336, 2.9.2022, s. 20.

¹⁵ Guadeloupe, Martinique, Réunion, Saint Martin, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna ("Cohesion in Europe towards 2050, Eighth report on economic, social and territorial cohesion", Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2022, s. 200, https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/cohesion-report_en).

av råvaror och viktiga konsumtionsvaror, statligt stöd samt villkor för tillgång till strukturfonder och övergripande EU-program. Det behöver vidtas ytterligare särskilda åtgärder för att skapa förutsättningar för en harmonisk tillämpning av fördragen, inbegripet den gemensamma politiken, utan att undergräva enhetligheten i unionens rättsordning och i syfte att bidra till att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i EU.

- D. I Europeiska unionens domstols dom (stora avdelningen) av den 15 december 2015 klargjordes det breda tillämpningsområdet för artiklarna 349 och 355 i EUF-fördraget för de yttersta randområdena.
- E. De yttersta randområdena har inom ramen för förordningen om gemensamma bestämmelser särskilda ytterligare anslag från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden plus (ESF+) och återhämtningsstöd för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU), en särskild del inom Interregprogrammet för programperioden 2021–2027 och ett särskilt anslag inom förordningen om Fonden för en rättvis omställning.
- F. De yttersta randområdenas ekonomier har drabbats hårt av de restriktiva åtgärder som infördes på grund av pandemin i mars 2020¹⁶. Bruttonationalprodukten (BNP) per capita i de yttersta randområdena ligger under EU-genomsnittet och även under genomsnittet i de egna länderna, och fattigdomsnivåerna är ibland bland de högsta i Europa.
- G. Unga människor är en viktig tillgång för återhämtningen och utvecklingen i alla EU-regioner, särskilt de yttersta randområdena. I Mayotte är hälften av befolkningen under 18 år, och i Franska Guyana är varannan invånare under 25 år. De yttersta randområdena har en hög andel unga människor som varken arbetar eller studerar¹⁷ och många som lämnar skolan i förtid, dvs. höga skolavhoppstal. Dessa nivåer är högre än genomsnittet såväl i EU som i deras respektive medlemsstater.
- H. Förekomsten av långtidsarbetslöshet i de yttersta randområdena kan förklaras av bristande överensstämmelse mellan kompetens och arbetsmarknadens förväntningar och av att det finns för få, och därtill olämpliga, sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter i dessa områden. Det är nödvändigt att se till att utbildningen motsvarar företagets behov i de yttersta randområdena.
- I. Unga människor från de yttersta randområdena behöver ofta resa och flytta till andra regioner för att få särskild utbildning. Bristen på sysselsättningsmöjligheter i de yttersta randområdena har lett till en massiv utvandring av unga människor, vilket har haft en stor inverkan på demografien och utvecklingen i dessa områden¹⁸. Många som har flyttat kommer sedan inte tillbaka.
- J. Utvecklingen av digitala färdigheter i de yttersta randområdena är en förutsättning för att uppnå en digital omställning som inte lämnar någon utanför.

---

¹⁶ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2216604f-7420-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en>.

¹⁷ Den genomsnittliga ungdomsarbetslösheten i EU var 16,8 % 2022, över 50 % på Mayotte och Kanarieöarna, nästan 40 % i Réunion, Guadeloupe och Martinique och nästan 30 % i Franska Guyana.

¹⁸ [COM\(2022\)0198, s. 2.](#)

- K. Bristen på infrastruktur och digitaliseringsnivån i de yttersta randområdena gör det inte möjligt att effektivt införa distansundervisning, distansarbete eller digitalt tillhandahållande av offentliga tjänster med anknytning till sysselsättning och social välfärd.
- L. Anslagen från ESF för perioden 2014–2020 har inte utnyttjats fullt ut i de yttersta randområdena, samtidigt som denna programperiod närmar sig sitt slut.
- M. Endast 28 500 personer från de yttersta randområdena drog fördel av rörlighet inom ramen för programmet Erasmus+ under perioden 2014–2020.
- N. Alla invånare i de yttersta randområdena har inte tillgång till grundläggande tjänster såsom dricksvatten, anständiga bostäder, elektricitet, utbildning, hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och internet.
- O. Sysselsättningsgraden för kvinnor i de yttersta randområdena ligger betydligt under EU-genomsnittet och de nationella genomsnitten (47 % jämfört med 62 % i EU-27)¹⁹. Kvinnorna i de yttersta randområdena har ofta otrygga och kortvariga anställningar. Arbetslösheten är högre bland kvinnor än bland män i alla yttersta randområden utom Réunion²⁰.
- P. Det råder hög arbetslöshet i de yttersta randområdena, i synnerhet bland ungdomar, och därför måste ESF+ användas på lämpligt sätt.
- Q. I de yttersta randområdena bidrar problemet med drogmissbruk till socialt och ekonomiskt utanförskap och till att människor står långt ifrån arbetsmarknaden, och det utgör en risk för ungdomars hälsa och befolkningens säkerhet²¹.
- R. Covid-19-pandemin har i ännu högre grad blottlagt sårbarheten i de yttersta randområdenas ekonomier, som beror på deras ökaraktär och/eller geografiska läge och, särskilt, på hur deras försörjnings- och konsumtionskedjor fungerar. Covid-19-pandemin har också blottlagt sårbarheten i de yttersta randområdenas offentliga sektor, särskilt sjukhusen. Den ryska invasionen av Ukraina har förvärrat pandemins konsekvenser, däribland stigande arbetslöshet, särskilt bland unga människor, och stigande inflation, närmare bestämt genom höjda priser på bränsle, fartygsfrakt, livsmedel, gödselmedel och vissa råvaror såsom spannmål för djurfoder. Följden av dessa kriser, i första hand för sysselsättningen, i de yttersta randområdena är ännu inte helt känd.

---

¹⁹ I SWD(2022)0133 från maj 2022 görs en jämförelse mellan sysselsättningsgraden bland kvinnor i de yttersta randområdena och den genomsnittliga europeiska nivån.

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022-glance_en.pdf.

²⁰ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022_en.pdf, s. 5.

²¹ "Relatório anual 2021 – a situação do país em matéria de drogas e toxicodependências", 2022, s. 20, https://www.sicad.pt/BK/Publicacoes/Lists/SICAD_PUBLICACOES/Attachments/178/RelatorioAnual_2021_%20ASituacaoDoPaisEmMateriaDeDrogasEToxicoddependencias.pdf; "Drogues et addictions dans les outre-mer", OFDT, 2020, s. 48, <http://www.ofdt.fr/BDD/publications/docs/epfxio2a6.pdf>.

- S. Till följd av det rådande ekonomiska läget brottas de europeiska ekonomierna med arbetskrafts- och råvarubrist och en allmän prisökning. Denna situation har nått oroväckande proportioner i de yttersta randområdena.
- T. Kommissionen anser att den ekonomiska återhämtningen från covid-19 kommer att vara långsammare i de yttersta randområdena jämfört med de nationella makroekonomiska genomsnitten²². EU bör stödja de yttersta randområdena för att hjälpa dem att hantera den kontinuerliga inflationsökningen som i hög grad påverkar de yttersta randområdenas primära ekonomiska sektor.
- U. Det är viktigt att höja budgetanslagen för de yttersta randområdena liksom att förenkla förfarandena så att tillgången till finansiering blir enklare.
- V. Luft- och sjötransporter är nödvändiga för att säkerställa territoriell kontinuitet och för att förbinda de yttersta randområdena med det europeiska fastlandet, med varandra och med resten av världen, i synnerhet de länder och territorier som omger dem. I dessa regioner finns inget alternativ till dessa transportsätt som är dyrare än på fastlandet. Detta beroende påverkar direkt deras konkurrenskraft genom att det skapar extra kostnader för import och export av varor och tjänster. Dessutom påverkas människors liv. När det gäller ögrupper förvärrar isolering både från fastlandet och mellan de enskilda öarna dessa utmaningar. De yttersta randområdena är starkt beroende av att hamnarna är i gott skick och utvecklas på ett hållbart sätt, eftersom hamnar spelar en avgörande roll för förbindelserna, ekonomin och sammanhållningen i dessa regioner. Bestämmelserna för EU:s finansieringsinstrument och program bör bättre beakta de yttersta randområdenas begränsningar i fråga om rörlighet, tillgänglighet och förbindelser.
- W. De yttersta randområdenas ekonomi är ouplösligen knuten till primärsektorn, särskilt till jordbruk och fiske, som förutom att främja livsmedelssäkerheten och livsmedelstryggheten även skapar arbetstillfällen och bidrar till upprätthållandet av ett varierat landskap och ekologisk och territoriell variation i dessa regioner.
- X. Primärsektorn, särskilt jordbruk, boskapsuppfödning och fiske, är mycket viktig för de yttersta randområdena. Programmet med alternativ som särskilt fokuserar på hur jordbruket påverkas av det avsides läget och ökaraktären (Posei) är därför av avgörande betydelse för dessa regioners socioekonomiska utveckling och territoriella sammanhållning. Detta var också fallet med det tidigare kompensationsystemet²³ för extra kostnader vid avsättningen av fiskeriprodukter för vissa yttersta randområden, allmänt kallat Posei-programmet för fiske, som sedan dess har integrerats i Europeiska havs- och fiskerifonden och därefter i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).
- Y. Jordbruksföretagen i de yttersta randområdena brottas med problem som har att göra med det avlägsna läget, begränsad mångfald i produktionen på grund av lokala förhållanden och klimatförhållanden och den historiska utvecklingen, ett kraftigt beroende av lokala marknader, klimatkrisen, miljöförstörelsen, förlusten av biologisk mångfald och energibrist samt ofta förekommande brist på rent dricksvatten.

---

²² <https://data.europa.eu/doi/10.2776/541180>.

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003R2328&from=BG>.

- Z. På grund av sina geografiska särdrag måste de yttersta randområdena kunna sträva efter livsmedelsautonomi som bygger på hållbara kretslopp och energiberoende genom förnybar energi.
- AA. Omkring 80 % av EU:s biologiska mångfald finns i de yttersta randområdena som kännetecknas av stor förekomst av naturtillgångar och ekosystem som är unika för EU och som till stor del är endemiska och således mer ömtåliga. De yttersta randområdenas ekosystem hotas i synnerhet av påverkan från klimatförändringarna och föroreningar av hav och kuster. De utgör också en enkel måltavla för olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske). De måste skyddas bättre mot sådana hot för att minska de negativa konsekvenserna för sysselsättningen, den småskaliga fiskerisektorn och lokalsamhällena. De yttersta randområdena bör få tillgång till särskild finansiering för att skydda sin biologiska mångfald.
- AB. De yttersta randområdena är de första att drabbas av klimatförändringarnas effekter, särskilt stigande havsnivåer och uppvärmningen och försurningen av världshaven, och de är särskilt sårbara inför ökningen av extrema väderhändelser, såsom cykloner, tropiska stormar och översvämningar liksom jordbävningar och vulkanutbrott.
- AC. Riskerna för stora/regionala naturkatastrofer och hälsokriser har blivit systemiska och de minst utvecklade och mest sårbara regionerna, såsom de yttersta randområdena, drabbas ofta hårdast av sådana katastrofer.
- AD. De flesta av de yttersta randområdena är vulkaniska och denna vulkaniska aktivitet kan få förödande konsekvenser för miljön och ekonomin, vilket var fallet under utbrotten på ön La Palma på Kanarieöarna 2021.
- AE. Ekonomierna i de yttersta randområdena är i allmänhet dåligt diversifierade och i stor utsträckning inriktade på turism, vilket gör dessa marknader mer sårbara i händelse av socioekonomiska kriser och naturkatastrofer.
- AF. För att kombinera ekonomisk utveckling och bevarande av sårbara ekosystem bör de yttersta randområdena utnyttja sin stora potential att utveckla sådana nyckelsektorer som är en följd av deras naturliga belägenhet, såsom ekoturism och andra delar av turistnäringen, hållbar rörlighet, den cirkulära ekonomin och förnybar energi.
- AG. De yttersta randområdena säkerställer geostrategiska positioner för EU i Indiska oceanen, Atlanten, Västindien och Amazonasbäckenet, och bidrar till att göra EU till världens största exklusiva ekonomiska zon.
- AH. Tack vare sin unika biologiska mångfald är de yttersta randområdena genuina naturliga laboratorier, vilket innebär att de är avgörande för att främja forskning och bevarande av marina resurser.
- AI. Den fortlöpande förlusten av marin biologisk mångfald kommer att få stora miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser för EU:s fiskerisektor, särskilt i de yttersta randområdena, och därför måste denna förlust utan dröjsmål vändas.
- AJ. Det måste inrättas marina skyddsområden med hänsyn tagen till offentliga samråd med lokala myndigheter och berörda parter, i synnerhet fiskare, för att säkerställa att EU:s

gemensamma fiskeripolitik och ramdirektivet om en marin strategi genomförs korrekt. Skapandet av dessa områden bör ses som ett verktyg för att bringa skyddet av livsmiljöer och ekosystem i överensstämmelse med den blå ekonomins socioekonomiska hållbarhet.

- AK. Tack vare sitt geografiska läge kan de yttersta randområdena gå i bräschen för den blå ekonomin. För sin socioekonomiska utveckling är de yttersta randområdena kraftigt beroende av de sektorer som ingår i den blå ekonomin, särskilt fiske och hållbar turism. En hållbar utveckling av dessa sektorer i dessa regioner skulle kunna främja skapandet av arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt. Kust- och havsturism står för 60 % av sysselsättningen inom den blå ekonomin, och den behöver väl kvalificerad och kompetent arbetskraft.
- AL. De yttersta randområdena stärker EU:s globala dimension genom att utsträcka EU:s gränser till flera kontinenter, vilket stärker deras betydelse för att sprida EU:s värden och principer till de regioner som de utgör en del av. Dessutom är samarbetet med deras grannländer och med deras respektive medlemsstater viktigt för de yttersta randområdenas regionala integration och ekonomiska utveckling.
- AM. Att minska utvecklingsklyftan mellan de yttersta randområdena och resten av EU måste förbli en topprioritering för EU och kommissionen.
- AN. Migrationstrycket är högt i många av de yttersta randområdena, vilket drabbar deras befolkningar ytterst hårt och har stor påverkan på deras egna resurser.

Bättre tillämpning av artikel 349 i EUF-fördraget

1. Europaparlamentet välkomnar de påtagliga framsteg som uppnåtts genom EU:s strategier för de yttersta randområdena, vilket är ett tecken på det fruktbara samarbetet mellan kommissionen, parlamentet och rådet, de yttersta randområdenas regionala och lokala myndigheter och det civila samhället, inbegripet icke-statliga organisationer. Parlamentet beklagar dock att kommissionen inte har engagerat sig i denna nya strategi på områden som är viktiga för de yttersta randområdena, i synnerhet när det gäller att främja deras konkurrenskraft så att EU kan stärka sin position som en ledande aktör i havsrelaterade frågor. Parlamentet förordar införlivandet av denna strategi i den eventuella halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen och den fleråriga budgetramen för perioden efter 2027.
2. Europaparlamentet understryker att många av de åtgärder som förutses i denna strategi och som i dagens krisläge är synnerligen viktiga snabbt måste genomföras, i syfte att garantera en hållbar ekonomisk, social, lokal och miljömässig återhämtning i dessa regioner.
3. Europaparlamentet betonar att artikel 7 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ger kommissionen rollen som fördragets väktare. Parlamentet påminner om att de yttersta randområdena är helt integrerade i Europeiska unionen och dess rättsliga system och att deras specifika situation erkänts genom fördragen, i synnerhet genom artikel 349 i EUF-fördraget som fastställer en princip om och en rätt till relevant anpassning av EU:s olika politikområden.

4. Europaparlamentet beklagar att artikel 349 i EUF-fördraget fortfarande inte tillämpas automatiskt i alla lagstiftningsinitiativ från kommissionen, men erkänner samtidigt att vissa framsteg har gjorts när det gäller kravet på att ta hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag. Parlamentet anser att denna artikel har använts i begränsad utsträckning och skulle kunna tolkas på ett mer innovativt och positivt sätt, särskilt i syfte att skapa ad hoc-program och specifika nya strategier. Parlamentet framhäver att denna artikel bör tillämpas övergripande på unionens strategier och initiativ, där så är lämpligt, och upprepar sin uppmaning från resolutionen av den 14 september 2021 till kommissionen och rådet att anta en ”randområdesreflex”, dvs. att systematiskt beakta de yttersta randområdenas särdrag i EU:s lagstiftningsförslag och i interinstitutionella förhandlingar, bl.a. genom att i tillämpliga fall genomföra specifika konsekvensbedömningar, i syfte att säkerställa att EU-lagstiftningen är anpassad till de yttersta randområdenas särskilda utmaningar och lokala förhållanden. Parlamentet rekommenderar kommissionen att överväga en mekanism för säkring av de yttersta randområdena liknande den som föreslagits för landsbygdsområden.
5. Europaparlamentet betonar behovet av att genomföra artikel 349 i syfte att öka unionens, medlemsstaternas, de lokala och regionala myndigheternas samt offentliga och privata aktörers investeringar i de yttersta randområdena, och samtidigt undvika ett negativt tillvägagångssätt, dvs. särskilda åtgärder som skulle hindra arbetet med att minska eftersläpningar och skillnader i utveckling.
6. Europaparlamentet trycker på att det i samband med nästa konvent för översyn av Europeiska unionens fördrag är absolut nödvändigt att bevara de yttersta randområdenas nuvarande särskilda status – artiklarna 355.1, 349 och 107.3 a i EUF-fördraget – eller, om så är lämpligt, utvidga den.
7. Europaparlamentet påminner om att domstolen har betonat att villkoren för tillämpning av fördragen, i den mening som avses i artikel 349 i EUF-fördraget, ska förstås så att de omfattar såväl villkoren för tillämpningen av unionens primärrätt som villkoren för tillämpning av sekundärlagstiftning som antagits på grundval av denna primärrätt. Parlamentet påminner också om att domstolen har slagit fast att det följer av ordalydelsen och målen i artikel 349 i EUF-fördraget och av fördragets systematik att det territoriella tillämpningsområdet för hela EU:s regelverk, när det gäller de yttersta randområdena, särskilt definieras genom artikel 52 i EU-fördraget jämförd med artikel 355.1 i EUF-fördraget och genom åtgärder som antas i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget.
8. Europaparlamentet bekräftar på nytt behovet av att upprätthålla och stärka samordnade åtgärder på EU-nivå samt på nationell, regional och lokal nivå. Parlamentet stöder att regionala och lokala myndigheter i de yttersta randområdena deltar fullt ut i utformningen av EU:s politik. Parlamentet betonar att sådant deltagande innebär fördelar för alla berörda parter och stärker legitimiteten i EU:s beslutsprocess. Parlamentet understryker att en sådan nedifrån-och-upp-strategi gör det möjligt för varje region att tillvarata sina intressen. Parlamentet framhåller i detta avseende de positiva bidragen från konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden för att identifiera dessa regioners prioriteringar och utmaningar och ge incitament till ytterligare insatser, bl.a. utbyte av bästa praxis. Parlamentet påminner om det viktiga arbete som har gjorts av kommissionsledamoten med ansvar för sammanhållning och

reformer för att tillvarata de yttersta randområdenas intressen inom kommissionskollegiet. Med detta i bakhuvudet föreslår parlamentet att nästa kommission ska fortsätta och stärka kontrollen, på högsta nivå, av att det sker en hållbar och inkluderande utveckling av de yttersta randområdena som gynnar dem, i synnerhet genom att mäta vilka framsteg som har gjorts inom kommissionen vad gäller ett fullständigt genomförande av artikel 349.

9. Europaparlamentet upprepar behovet av att beakta de yttersta randområdenas särdrag i varje årlig cykel av den europeiska planeringsterminen och av att dessa särdrag återspeglas i de landsspecifika rekommendationerna för Portugal, Spanien och Frankrike.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut använda den europeiska planeringsterminens verktyg och de landsspecifika rekommendationerna för att analysera och ge råd om offentlig politik i de yttersta randområdena i syfte att uppnå uppåtgående social konvergens.
11. Europaparlamentet anser att EU bör vara mer ambitiöst när det gäller att fördjupa den integrerade politiken för de yttersta randområdena, genom en proaktiv och konsekvent EU-strategi och genom ett tydligt och kraftfullt stöd för en hållbar lokalt driven utveckling i var och en av dessa regioner.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillämpa Posei-modellen i andra ekonomiska sektorer i de yttersta randområdena, i första hand på områdena fiskeri, transporter, konnektivitet, energi och digital omställning. Parlamentet betonar att dessa särskilda åtgärder är grundläggande för att främja hållbara gröna och blå ekonomier i de yttersta randområdena.
13. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att intensifiera dialogen med de yttersta randområdena och ge dem skraddarsytt stöd, men beklagar att kommissionens meddelande endast delvis tar upp några av de problem som berör dessa regioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att anta en handlingsplan för denna strategi och noterar att detta kräver att särskilda och tillräckliga finansiella anslag avsätts, att hänsyn tas till de yttersta randområdenas särdrag, tillgångar och utmaningar och att en skraddarsydd handlingsplan ingår för vart och ett av de yttersta randområdena om de yttersta randområdena begär detta. Parlamentet menar att handlingsplanen för strategin bör bygga på en nedifrån-och-upp-strategi och på en ram för flernivåstyre. Parlamentet betonar att kommissionen bör arbeta med medlemsstaterna, de regionala och lokala myndigheterna och de berörda befolkningarna genom offentliga samråd och att den bör tillhandahålla ytterligare stöd och/eller rådgivningsverktyg, bl.a. på begäran av myndigheterna själva i regionerna. Parlamentet förespråkar att dessa handlingsplaner ska offentliggöras innan förslagen till den nya programperioden efter 2027 läggs fram.
14. Europaparlamentet anser att följderna av dagens krissituation i de yttersta randområdena måste beaktas i översynen av den fleråriga budgetramen 2021–2027.
15. Europaparlamentet uppmanar GD REGIO att i sina kontroller ta hänsyn till de särskilda svårigheter som de yttersta randområdena stöter på, särskilt i samband med anbudsinfordringar eller tidsfristerna för att erhålla information från mottagarna av strukturfondsstöd.

16. Europaparlamentet rekommenderar att de medlemsstater som har yttersta randområden ansluter sig till denna strategi, för att därigenom garantera territoriell, social och ekonomisk sammanhållning för dessa regioner.
17. Europaparlamentet upprepar behovet av att ompröva bestämmelserna om statligt stöd till företag i de yttersta randområdena. Parlamentet uppmärksammar i detta avseende den pågående översynen av förordningen om stöd av mindre betydelse och den allmänna gruppundantagsförordningen genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden och i vilket det fastställs väldigt låga tröskelvärden. Parlamentet efterlyser en avsevärd höjning av tröskelvärdena i förordningen om stöd av mindre betydelse och den allmänna gruppundantagsförordningen och en positiv särbehandling för de yttersta randområdena så att det blir möjligt att ta hänsyn till de extra driftskostnaderna för företag i de yttersta randområdena.
18. Europaparlamentet påpekar att de yttersta randområdena på grund av sin ökaraktär och avlägsna belägenhet lider av strukturella och permanenta nackdelar. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att inte betrakta bidrag för att kompensera för ökaraktär och avlägsen belägenhet, särskilt på transportområdet, som statligt stöd.
19. Europaparlamentet understryker vikten av att säkerställa kontinuiteten i alla befintliga skattesystem i de yttersta randområdena, med tanke på deras inverkan på de lokala ekonomierna.
20. Europaparlamentet understryker att det måste tas fram aktuella och harmoniserade uppgifter om de yttersta randområdena för att påverkan av EU:s politik ska kunna bedömas korrekt. Parlamentet efterlyser en uppdelning per yttersta randområde av Eurostats uppgifter.
21. För att de yttersta randområdena verkligen ska känna sig som en del av EU och känna att de helt och hållet omfattas av EU:s politiska åtgärder anser Europaparlamentet att bör EU vara mer politiskt proaktivt och vidta särskilda åtgärder för att bidra till en hållbar tillväxt i de yttersta randområdena.

Att investera i människor

22. Europaparlamentet välkomnar kommissionens fokus på att sätta människorna främst. Parlamentet påminner dock om att andelen människor som riskerar att drabbas av fattigdom i de yttersta randområdena är en av de högsta i EU²⁴. Parlamentet påminner vidare om att de yttersta randområdenas BNP per capita är avsevärt lägre än EU-genomsnittet och deras respektive nationella genomsnitt²⁵ och att Mayotte är en av EU:s fattigaste regioner med ett BNP per capita på 30 % av EU-genomsnittet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra sitt yttersta för att säkerställa

---

²⁴ 37,8 % på Kanarieöarna, 27,5 % på Azorerna och 29,2 % på Madeira 2021, vilket framgår av datasetet ”Personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning per Nuts-region” för 2021 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps11n/default/table?lang=en.

²⁵ Arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 3 maj 2022 ”Outermost regions at a glance – assets, challenges and opportunities” (SWD(2022)0133) visar att BNP per capita uttryckt i köpkraftsstandard i de yttersta randområdena 2020 var 60 % av genomsnittet i EU-27. https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022-glance_en.pdf.

tillgången till grundläggande tjänster i dessa regioner, eftersom detta är en avgörande faktor för att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet påminner om medlemsstaternas åtagande om att ge utvecklingen i de yttersta randområdena sitt fulla stöd genom nödvändiga investeringar, i synnerhet i de fattigaste delarna. Parlamentet understryker vikten av att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter i de yttersta randområdena, i syfte att säkerställa större solidaritet mellan generationerna, främja socialt skydd och social delaktighet samt skapa arbetstillfällen av hög kvalitet i linje med den gröna och den digitala omställningen.

23. Europaparlamentet betonar behovet av att vidta åtgärder för att främja och stödja anställningen av lärare, särskilt inom områdena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, som är viktiga för att stödja den gröna och den digitala omställningen, garantera kunskaper inom dessa områden och stimulera unga människors intresse för dem.
24. Europaparlamentet påpekar att det fortfarande finns ett stort behov av subventionerade bostäder i de yttersta randområdena, vars infrastruktur också bör uppfylla en rad hållbarhetskrav, i linje med målen för att uppnå klimatneutralitet. Parlamentet anser att dessa krav varken bör hindra kampen mot ojämlikhet eller försämra den sociala rättvisan i dessa regioner, och att det därför åligger EU:s medlemsstater och regionala myndigheter att uppmuntra skapandet och tillhandahållandet av de nödvändiga instrumenten.
25. Europaparlamentet stöder inrättandet av ett pilotprojekt för ett förenklat EU-program med direktåtkomst som riktar sig till privata institutioner för socialt stöd i de yttersta randområdena, med icke återbetalningspliktiga budgetposter för småskaliga projekt, stöd till utbildning av teknisk personal och stödpersonal inom de olika insatsområdena, samfinansiering av storskaliga projekt som inbegriper gränsöverskridande partnerskap och stöd till initiativ för utbyte av bästa praxis.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anordna ett socialt toppmöte i de yttersta randområdena för att diskutera och genomföra Portomålen och den europeiska pelaren för sociala rättigheter i dessa områden. Parlamentet betonar vikten av att inkludera intressenter från de yttersta randområdena för att säkerställa egenansvar och korrekt genomförande av socialpolitiken.
27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta med de berörda medlemsstaterna för att skapa och utveckla ”sysselsättningsfokuserade områden” i de yttersta randområdena, bland annat genom frizoner, i syfte att stödja ekonomisk återhämtning, skapande av arbetstillfällen och kompetensutveckling i dessa regioner, särskilt för ungdomar och kvinnor. Parlamentet betonar att sådana områden bör inriktas på de sektorer som är mest sårbara och/eller har bäst framtidsutsikter, samtidigt som anständiga arbetsvillkor och tillämpliga arbetsmiljöregler garanteras. Parlamentet betonar behovet av att främja lokala marknader, stimulera produktionen av lokala produkter, förbättra hållbarheten i ekonomisk verksamhet, inbegripet turism, och öka förmågan att främja ekonomisk innovation.
28. Europaparlamentet betonar att de ekonomiska och arbetsmarknadsrelaterade stödåtgärderna som svar på covid-19-pandemin, såsom att göra systemet för statligt

stöd, återhämtningsstödet för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU) samt investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset (CRII) och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus (CRII+) smidigare, har förhindrat ytterligare förlust av arbetstillfällen. Parlamentet betonar att det behövs en grundlig utvärdering av den nationella politik och de nationella stödprogram som har använts i de yttersta randområdena för att mildra covid-19-pandemins effekter på sysselsättningen, i syfte att identifiera effektiva instrument för fortsatt och framtida användning.

29. Europaparlamentet betonar betydelsen av det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar (Eures) och fäster särskild uppmärksamhet vid arbetsmarknadens prioriterade behov inom Eures-verksamheten för att hjälpa arbetslösa tillbaka till arbetsmarknaden och underlätta den fria rörligheten för arbetstagare till de yttersta randområdena.
30. Europaparlamentet betonar den viktiga roll som den sociala ekonomin spelar i de yttersta randområdena, som partner till regionala och lokala myndigheter när det gäller att bekämpa de begränsningar som är kopplade till avlägset läge, fattigdom och social utestängning och att skapa arbetstillfällen och utveckla initiativ i dessa regioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa de yttersta randområdenas deltagande i europeiska nätverket av städer och regioner för social ekonomi.
31. Europaparlamentet beklagar omfattningen på arbetslösheten, skolavhoppen och fattigdomen i de yttersta randområdena, som befinner sig i en extremt utsatt situation jämfört med EU:s övriga regioner, en situation som förvärras av dagens många och komplexa kriser som kräver större europeisk solidaritet.
32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att dra maximal och optimal nytta av de medel som finns i den fleråriga budgetramen 2021–2027, utan att det påverkar de program som redan inrättats inom ramen för ESF+, till följd av strukturella problem som är kopplade till ungdomsarbetslöshet och fattigdom. Parlamentet påminner om att de yttersta randområdena är särskilt drabbade av dessa problem och därför behöver särskilt stöd.
33. Europaparlamentet framhäver svårigheten att locka och behålla yrkeskunniga personer inom vissa områden. Parlamentet förespråkar därför att specifika åtgärder ska vidtas för att få till stånd effektiva lösningar för att motverka detta problem, bl.a. genom ytterligare budgetanslag till ESF+.
34. Europaparlamentet välkomnar i detta sammanhang att det finns medel tillgängliga inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens för åtgärder för barn och ungdomar, och förväntar sig att det kommer att skapa stora möjligheter för ungdomar i Europa. Parlamentet anser att arbetsmarknadens parter och ungdomsorganisationerna bör delta i övervakningen och utvärderingen av de nationella planerna för återhämtning och resiliens. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att Fonden för en rättvis omställning och ESF+ stöder integrerade planer på lokal nivå för att bidra till kompetenshöjning och omskolning, i synnerhet för de mest utsatta grupperna som är drabbade av omställningen.

35. Europaparlamentet påminner om att ungdomar utgör en stor del av de yttersta randområdenas befolkning. Parlamentet understryker ungdomars betydelse för att blåsa nytt liv i traditionella sektorer i de yttersta randområdena, såsom fisket, med tanke på att en konkurrenskraftig, motståndskraftig och socialt rättvis fiskerisektor behöver kvalificerad och kompetent arbetskraft. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att locka ungdomar till primärsektorn genom nya arbetstillfällen och tillhörande finansiering och genom åtgärder som förbättrar arbetsvillkoren, såsom särskilda utbildningskurser, rättvisa och tillräckliga löner samt åtgärder för jämställdhet och balans mellan arbete och privatliv. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att göra det lättare för unga jordbrukare att få tillgång till mark i de yttersta randområdena. Parlamentet betonar vikten av att utveckla grön kompetens och hållbara sysselsättningsmöjligheter i en koldioxidneutral, energieffektiv och cirkulär ekonomi.
36. Europaparlamentet betonar att den informella ekonomin är utbredd i de yttersta randområdena, vilket gör det svårt att analysera sysselsättningssiffror på ett korrekt sätt och att genomföra socialpolitiken på ett effektivt sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bekämpa odeclarerat arbete med hjälp av exempelvis incitamentssystem och förenklade deklarationsverktyg.
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skapa bättre möjligheter till rörlighet genom ett blått och grönt Erasmus+-program, med utgångspunkt i Erasmus+-modellen, som gör det möjligt för ungdomar att dra nytta av möjligheterna i fråga om utbildning och nya yrken, som erbjuds i den blå ekonomins olika sektorer, den cirkulära ekonomin och den gröna omställningen mer allmänt.
38. Europaparlamentet betonar att det är av avgörande betydelse att de yttersta randområdena deltar i Erasmus+ i större utsträckning och understryker att kommissionen och de nationella enheterna måste ägna särskild uppmärksamhet åt de yttersta randområdenas potential att ta emot ungdomar som är rörliga inom dessa sektorer, särskilt genom riktade kommunikationskampanjer och särskilda stödkampanjer för att ta emot och skicka ut deltagare. Parlamentet välkomnar att kommissionen kommer att använda Interreg för att vidareutveckla regionala program för rörlighet i utbildningssyfte i synergi med Erasmus+. Parlamentet uppmanar även kommissionen och berörda programkontor att utveckla partnerskap för samarbete med icke-EU-länder som gränsar till de yttersta randområdena inom ramen för programmet Erasmus+ för att ytterligare främja universitetsutbyten och affärsutbyten med de yttersta randområdena.
39. Europaparlamentet uppmanar vidare kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna och de nationella programkontoren för Erasmus+ för att bättre skydda och stödja ungdomar från de yttersta randområdena som deltar i rörlighetsprogrammet Erasmus i andra delar av EU, i linje med kapitel V om inkludering i förordningen om inrättande av Erasmus+²⁶, särskilt genom förfinansiering för rörlighet, särskilda tilläggsbidrag och stärkt stöd.

---

²⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/817 av den 20 maj 2021 om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott samt om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 (EUT L 189, 28.5.2021, s. 1).

40. Europaparlamentet efterlyser ett större deltagande av ungdomar från de yttersta randområdena i det volontärarbete och de lokala solidaritetsprojekt som möjliggjorts av Europeiska solidaritetskåren.
41. Europaparlamentet stöder främjandet av åtgärder för aktivt åldrande i dessa regioner, såsom att bredda räckvidden för ”idrottsinsatser” inom Erasmus+ till att omfatta initiativ som främjar fysisk aktivitet för äldre och idrottsaktiviteter mellan generationerna. Parlamentet stöder dessutom, som en del av en strategi för livslångt lärande, incitament för att inrätta ett europeiskt nätverk av universitet för äldre i de yttersta randområdena, med särskilda inlärningsverktyg och särskild tillgång till information, utbyte av bästa praxis och studentutbyten.
42. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja antingen medlemsstaterna eller de yttersta randområdena, eller i förekommande fall båda, i utarbetandet av en handlingsplan så snart som möjligt för att bekämpa avhopp från skolan i de yttersta randområdena, ta itu med de bakomliggande orsakerna till detta problem och uppmanar till utbyte av god praxis för att uppnå konkreta lösningar. Parlamentet framhåller modellen med ”skolor som erbjuder en andra chans”, som stöds av ESF och som har visat sig fungera väl när det gäller att få ungdomar som lämnat skolan i förtid att återgå till utbildning och sysselsättning. Parlamentet efterlyser pilotprojekt i de yttersta randområdena som inte bara fokuserar på dessa frågor utan även på den blå ekonomin och utbildning samt stöd till innovation och forskning, i syfte att ge dessa regioner en ledande ställning inom förvaltningen av världshaven.
43. Europaparlamentet betonar att främjandet av utbildning och certifiering i de yttersta randområdena kan skapa mer högkvalificerade och kompetenta yrkesutövare som normalt är mer uppmärksamma och öppna för att genomföra beteendeförändringar, såsom större öppenhet för användning av ny teknik. Parlamentet påminner om att den digitala omställningen och användningen av ny teknik vederbörligen bör åtföljas av lämplig utbildning för alla, lokala och regionala myndigheter och det civila samhället.
44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på ett effektivt sätt främja deltagandet av medborgarna i de yttersta randområdena, särskilt ungdomar, i EU-program, och att stärka sina informationskampanjer på avlägsna platser.
45. Europaparlamentet anser att entreprenörskap kan skapa sysselsättningsmöjligheter i de yttersta randområdena. Parlamentet beklagar i detta avseende att inbjudan att lämna förslag inom ramen för ”Att ge ungdomar i EU:s yttersta randområden egenmakt” inte fick de förväntade deltagandenivåerna. Parlamentet efterlyser bättre informationskampanjer om sådana förslag, förespråkar en utvidgning av initiativet till personer upp till 30 års ålder och uppmanar med kraft de lokala och regionala myndigheterna att på ett effektivare sätt informera om nuvarande specifika initiativ för de yttersta randområdena, särskilt för ungdomar, som stöds av EU.
46. Europaparlamentet betonar att ungdomars sociala situation är en viktig fråga i de yttersta randområdena och välkomnar kommissionens åtagande att använda ESF+ för att förbättra ungdomars utbildning, rörlighet och sysselsättning. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att utarbeta särskilda åtgärder i fråga om utbildning, inläring, utveckling och omskolning i de yttersta randområdena, i synnerhet som en del av

Europaåret för kompetens 2023, och att säkerställa att den förstärkta ungdomsgarantin tillämpas ordentligt i dessa områden. Parlamentet understryker vikten av att inrätta lärlingsprogram och yrkesvägledningstjänster för ungdomar med hjälp av EU-medel, särskilt ESF+, och uppmanar arbetsgivare att förbättra tillhandahållandet av mer ändamålsenliga lärlingsutbildningar i linje med den europeiska ramen för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet. Parlamentet betonar i detta avseende vikten av program för validering av förvärvade erfarenheter inom ramen för livslångt lärande.

47. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av Alma-initiativet för aktiv inkludering av missgynnade ungdomar. Parlamentet betonar att detta initiativ är av särskilt intresse för de yttersta randområdena, där det finns många unga som varken arbetar eller studerar. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att detta initiativ åtföljs av tillräckliga finansiella resurser för att garantera största möjliga antal stödmottagare. Parlamentet anser att positiva åtgärder bör vidtas för att säkerställa deltagande av ungdomar från de yttersta randområdena.
48. Europaparlamentet understryker behovet av att fastställa strategier för att bekämpa kompetensflykten och göra de yttersta randområdena mer attraktiva, särskilt för ungdomar. Parlamentet betonar därför att kommissionens meddelande av den 17 januari 2023 *Utnyttja talangen i Europas regioner*²⁷ är av särskild betydelse för de yttersta randområdena. Parlamentet efterlyser i detta sammanhang mer stöd och hjälp till inrättningar för högre utbildning liksom till yrkesskolor i dessa regioner, för att de ska kunna utrusta sig bättre och höja kvaliteten på sitt utbildningsutbud. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att arbeta tillsammans med lokala berörda parter, inbegripet den privata sektorn, universitet, det civila samhällets organisationer och lokala myndigheter, för att upprätta gemensamma digitala kontaktpunkter för att hjälpa unga arbets sökande. Parlamentet betonar behovet av utveckling och diversifiering av sysselsättningsmöjligheter som möjliggör en anständig levnadsstandard.
49. Europaparlamentet betonar att man måste säkerställa jämställdhet mellan kvinnor och män samt kvinnors sociala, ekonomiska och politiska egenmakt i de yttersta randområdena, till exempel med hjälp av sammanhållningspolitiken och genom att främja tillgången till arbetstillfällen av god kvalitet, med lika lön och skälig ersättning. Parlamentet betonar vikten av barnomsorg till ett överkomligt pris och av att bekämpa diskriminering, könsrelaterat våld och sexuella trakasserier, särskilt på arbetsplatsen. Parlamentet betonar vidare behovet att främja kvinnors deltagande på arbetsmarknaden för att öka sysselsättningen.
50. Europaparlamentet betonar att ett effektivt genomförande av den europeiska barngarantin är avgörande för att bekämpa barnfattigdom i de yttersta randområdena, särskilt vad gäller att säkerställa tillgång till vård, och bryta den onda cirkeln av fattigdom som går i arv mellan generationerna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att inkludera särskilda åtgärder för de yttersta randområdena i sina nationella genomförandeplaner för den europeiska barngarantin och översynen av dessa. Parlamentet betonar vikten av skolmatsalar för att se till att barn i de yttersta

---

²⁷ COM(2023)0032.

randområdena får näringsrik kost och, i många fall, för att säkerställa att de äter regelbundet. Parlamentet bekräftar därför vikten av EU:s program för frukt, grönsaker och mjölk i skolan, som bör ta hänsyn till dessa regioners sårbarhet. Parlamentet efterfrågar i synnerhet att de nationella strategierna för dessa skolprogram anpassas för att bättre tillgodose de yttersta randområdenas behov.

51. Europaparlamentet betonar att den åldrande befolkningen, ökningen av den genomsnittliga förväntade livslängden och minskningen av födelsetalen också är en viktig fråga i de yttersta randområdena, eftersom dessa tendenser leder till minskad arbetskraft och betydande utmaningar för de sociala trygghetssystemen. Parlamentet anser att kopplingar mellan generationerna ger fördelar, som skulle kunna stärkas genom mentorprogram för mer kunskapsdelning och individanpassat stöd till unga människor och arbetssökande. Parlamentet konstaterar att de yttersta randområdena skulle vara lämpliga områden för att utveckla innovativ socialpolitik såsom en ”väg till en tredje chans” som syftar till återintegrering, både i samhället och på arbetsmarknaden, av arbetstagare i alla åldrar eller äldreomsorg med tanke på den åldrande befolkningen. Parlamentet uppmanar med kraft nationella, regionala och lokala myndigheter med ansvar för utbildning och livslångt lärande samt arbetsmarknadens parter att inrätta en rättslig ram för att uppmuntra företag att investera i program och åtgärder som syftar till att garantera yrkesmässig integration och främja inkludering av utsatta grupper som kan behöva ytterligare riktade åtgärder.
52. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fokusera på förebyggande, social återintegrering och återgång till sysselsättning i samband med genomförandet av EU:s narkotikastrategi. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheterna till EU-finansiering av behandlingscentrum i de yttersta randområdena för vård och rehabilitering av narkotikamissbrukare och för deras återinträde på arbetsmarknaden. Parlamentet varnar för att nya beroendeformer har upptäckts i de yttersta randområdena, särskilt den ökade användningen av syntetisk narkotika, som medför allvarliga risker för ungdomars psykiska hälsa och som förtjänar särskild uppmärksamhet²⁸.
53. Europaparlamentet betonar vikten av en väl samordnad, humanitär, ändamålsenlig och säker migrationspolitik för EU som tar hänsyn till de särskilda förhållandena i de yttersta randområdena, särskilt de områden där man måste hantera de betydande följderna av stora och kontinuerliga migrationsströmmar. Parlamentet uppmärksammar särskilt behoven i de yttersta randområden som hanterar migration, inbegripet personer i utsatta situationer, som ensamkommande barn, såsom på Kanarieöarna, som har särskilda behov för att stödja deras sociala integration.
54. Europaparlamentet insisterar på att EU måste tillhandahålla lämplig och skräddarsydd finansiering för att hantera dessa specifika migrationsutmaningar och föreslår att resurserna från asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif) utnyttjas för att ge lämpligt stöd till medlemsstaternas insatser på migrationsområdet. Parlamentet efterlyser i detta avseende territoriella åtgärder för att underlätta de yttersta randområdenas tillgång till Amif. Parlamentet förespråkar att det ska inrättas pilotprojekt för integration, inkludering, utbildning och tjänstetillhandahållande på de

---

²⁸ *Relatório anual 2021 – a situação do país em matéria de drogas e toxicodependências*, 2022, s. 20, https://www.sicad.pt/BK/Publicacoes/Lists/SICAD_PUBLICACOES/Attachments/178/RelatorioAnual_2021%20ASituacaoDoPaisEmMateriaDeDrogasEToxicodpendencias.pdf.

platser i de yttersta randområdena som tar emot ett stort antal migranter. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att de berörda medlemsstaternas program inom ramen för instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik ger lämpligt stöd till de yttersta randområdena.

55. Europaparlamentet betonar vikten av att hjälpa de yttersta randområdena att hantera irreguljär migration vid gränserna. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att överväga möjligheten att begära operativt stöd från EU:s byråer, bland annat i Mayotte och Franska Guyana, för att bistå lokala myndigheter, särskilt på platserna med flest irreguljära inresor av migranter.
56. Europaparlamentet förespråkar att direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 och de nya åtgärder som införts genom Care-förordningen²⁹ ska tillämpas, i syfte att främja verklig solidaritet i hanteringen av migrationsströmmarna, i synnerhet i fråga om migranter från konfliktområden.

Världshavsförvaltning och den blå ekonomins potential i de yttersta randområdena

57. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att använda de yttersta randområdena som referenspunkter för EU inom områdena havsförvaltning, havskunskaper, den blå ekonomin och fiske.
58. Europaparlamentet påminner om att fiskeflottan i de yttersta randområdena är gammal och i vissa fall mycket förfallen, något som utgör en fara för både fiskare och miljön. Parlamentet betonar behovet av att fortsätta att investera i moderniseringen av fiskeflottan, inbegripet den traditionella småskaliga fiskeflottan, för att förbättra säkerheten och arbetsförhållandena för fiskare, locka nya personer, särskilt ungdomar, till fiskesektorn, minska koldioxidutsläppen och förbättra villkoren för lagring och konservering av fångsterna. Parlamentet betonar att dessa åtgärder är avgörande för att fiskerisektorn på ett tryggt och säkert sätt ska kunna fortsätta tillhandahålla hälsosamma livsmedel och för att möjliggöra en omställning till livsmedelsautonomi i dessa områden, med mindre negativ miljöpåverkan.
59. Europaparlamentet beklagar att Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) fortfarande inte stöder renovering av flottor genom att täcka kostnaderna för inköp av nya fartyg. Parlamentet påminner om att EHFVF innefattar bestämmelser om medlemsstaternas handlingsplaner för de yttersta randområdena, inbegripet strukturellt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn. Parlamentet påminner om att EHFVF möjliggör stöd för förvärv av fiskefartyg för unga fiskare.
60. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta närmare för att snabbt frigöra medel för att förnya fiskeflottorna i de yttersta randområdena, med beaktande av balansen mellan fiskekapacitet och fiskemöjligheter i de yttersta randområdena, och att stödja den gröna och digitala omställningen i dessa regioners fiskesektorer med hjälp av skonsamma fiskemetoder. Parlamentet uppmanar

---

²⁹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 och förordning (EU) nr 223/2014 vad gäller sammanhållningspolitiska insatser för flyktingar i Europa (COM(2022)0109, Care)

kommissionen att se över de ekologiska, ekonomiska och tekniska indikatorer som fastställts för att uppnå balans mellan fiskekapacitet och fiskemöjligheter, med beaktande av de yttersta randområdenas särdrag, och att i samband med översynen av riktlinjerna för statligt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn tillåta stöd i de yttersta randområdena till småskaliga förankrade anordningar som samlar fisk. Parlamentet betonar också behovet av att påskynda insamlingen av nödvändiga vetenskapliga data i de yttersta randområdena.

61. Europaparlamentet påminner om att kommissionen har åtagit sig att utarbeta en delrapport om EHFVF:s kapitel om de yttersta randområdena och att analysera de yttersta randområdenas behov av ett självständigt regelverk för fisket. Parlamentet uppmanar kommissionen att inrätta ett särskilt ekonomiskt operativt program för fiskeri- och vattenbrukssektorn i de yttersta randområdena efter 2027, som fungerar på ett liknande sätt som Poseiprogrammet. Parlamentet påpekar att ett sådant system borde syfta till att kompensera för de extra kostnaderna och de strukturella svårigheterna för fiskare i de yttersta randområdena, samtidigt som man finansierar strukturella investeringar för att utveckla sektorn.
62. Europaparlamentet påpekar att de yttersta randområdenas exklusiva ekonomiska zoner är anledningen till att EU har en ledande roll i globala havsfrågor globalt. Parlamentet beklagar att EHFVF inte är tillräckligt inriktad på havsfrågor i detta avseende, och efterlyser en förstärkning av denna del.
63. Europaparlamentet försvarar vikten av att konkret kompensera fiskare i de yttersta randområdena för deras ansträngningar för att uppfylla kommissionens mål att skydda 30 % av EU:s havsområden senast 2030. Parlamentet anser att inrättandet av dessa marina skyddsområden bör vara ett verktyg för att förena skyddet av livsmiljöer och ekosystem med socioekonomisk bärkraft i fiskerisektorn.
64. Europaparlamentet påpekar att inrättandet av marina skyddsområden har gjort det möjligt för lokala fiskare att öka sina inkomster, vilket har lett till ökad lokal sysselsättning inom fiskerisektorn och ökad fritidsverksamhet, vilket ökar tillväxtpotentialerna inom sektorer såsom hållbar turism. Parlamentet understryker att inrättande av dessa skyddade områden, om det görs på rätt sätt, med vederbörligt offentligt samråd med lokala myndigheter och berörda parter, särskilt fiskare, är grundläggande för skyddet och återhämtningen av arter samt för de kustsektorer som är beroende av dessa³⁰.
65. Europaparlamentet påminner om att de yttersta randområdena är särskilt drabbade av konsekvenserna av klimatförändringar, havsföroreningar och olagligt fiske. Parlamentet betonar den roll som de yttersta randområdena skulle kunna spela i kampen mot olagligt fiske och havsföroreningar, bevarandet av den marina biologiska mångfalden och omställningen till en hållbar blå ekonomi.
66. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag att utlysa ett anbudsförfarande om strategier för att främja den blå ekonomin i de yttersta randområdena och uppmanar än en gång med eftertryck kommissionen att genomföra detta anbudsförfarande så snart som möjligt. Parlamentet betonar i detta sammanhang fiske- och vattenbrukssektorernas

---

³⁰ [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2022\)733087](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2022)733087).

nyckelroll för hållbar socioekonomisk utveckling i de yttersta randområdena. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att ta itu med orsakerna till olagligt, orapporterat och oreglerat (IUU) fiske, föroreningar och klimatförändringar i de yttersta randområdena, eftersom dessa fenomen bidrar till kraftig förlust av marin biologisk mångfald, och att reformera sin sektorspolitik i enlighet med detta. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att finansiera hållbara investeringar för att hantera den massiva spridningen av sargassotång, som särskilt drabbar dessa regioner, med allvarliga miljömässiga och socioekonomiska konsekvenser. Parlamentet uppmanar också kommissionen att inrätta ett europeiskt centrum i den autonoma regionen Madeira för bekämpning av plastföroreningar i haven.

67. Europaparlamentet framhåller vikten av en samarbetsinriktad, inkluderande och sektorsövergripande fysisk planering i kust- och havsområden i de yttersta randområdena som tar hänsyn till socioekonomiska faktorer, miljön och den biologiska mångfalden.

Jordbruket som en av de yttersta randområdenas utvecklingspelare

68. Europaparlamentet anser att Posei bör behållas som ett permanent EU-program, som är kopplat till den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras med EU-medel. Parlamentet påminner om att budgetanslaget för Posei-programmet för jordbruk varken har ökats sedan 2009 eller uppdaterats för inflation, vilket har lett till kronisk underfinansiering, som förvärras av den konstanta befolkningstillväxten i flera yttersta randområden. Parlamentet beklagar också att det inte har skett någon ökning av Posei-anslagen i samband med att Mayotte blivit ett yttersta randområde. Parlamentet anser att denna anslagsökning bör genomföras så snart som möjligt och beklagar att de yttersta randområdena har behandlats ogynnsamt vid översynen av jordbruksstödet. Parlamentet förespråkar därför en betydande ökning av de nuvarande anslagen till Poseiprogrammet för jordbruk, inbegripet stöd som tillhandahålls inom ramen för den särskilda försörjningsordningen, inom ramen för halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen eller i den fleråriga budgetramen efter 2027, för att bättre stödja den lokala produktionen i de yttersta randområdena mot bakgrund av stigande extrakostnader, och för att konsolidera och stärka motståndskraften i leveranskedjorna, men också för att stödja diversifieringsinsatser inom jordbruket, även för lokal konsumtion, för att hjälpa de yttersta randområdena att uppnå större livsmedelsautonomi. Parlamentet anser att denna ökning måste ta hänsyn till alla ovan nämnda faktorer. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att Posei-programmen och åtgärderna för landsbygdsutveckling är väl samstämda med tanke på det stora inbördes påverkan mellan dessa två stöd. Parlamentet anser att det är av grundläggande betydelse att fortsätta att förbättra komplementariteten, transparensen och samstämmigheten mellan Posei och andra EU-medel.
69. Europaparlamentet förespråkar att Posei ska användas för att erkänna och främja regionala grödor och produkter som en del av de yttersta randområdenas historiska och kulturella arv och identitet.
70. Europaparlamentet anser att de yttersta randområdena bör fortsätta att utforma, genomföra och förvalta sina egna landsbygdsutvecklingsåtgärder och att det därför är

mycket viktigt att upprätthålla en regionaliserad struktur inom detta område, så att regionerna (i synnerhet från 2028) kan fortsätta att utveckla sina egna åtgärder med en regional förvaltningsmyndighet och regionala övervakningskommittéer. Parlamentet förespråkar att det ska inrättas en kanal för direktkommunikation mellan det regionala styret och kommissionen så att den gemensamma jordbrukspolitiken genomförs och tillämpas på ett lämpligt, effektivt och ändamålsenligt sätt.

71. Europaparlamentet upprepar behovet av att återställa medfinansieringsnivåerna för de yttre randområdena till 85 % inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), något som är av största betydelse för familj jordbruk och småbrukare.
72. Europaparlamentet förespråkar en ökning av finansieringsramen för marknadsföring av produkter från de yttre randområdena och en medfinansieringsgrad på 90 % för sådana marknadsföringskampanjer.
73. Europaparlamentet betonar att de yttre randområdena ofta drabbas av ogynnsamma klimathändelser som bidrar till att förändra landskapet, vilket leder till att gårdarna blir mindre och därmed även till att produktionskostnaderna blir högre och att inga stordriftsfördelar uppnås. I syfte att ta sig an dessa utmaningar uppmanar parlamentet med kraft kommissionen att anslå kopplat stöd till lokala producenter för att stärka hela värdekedjan i svåra situationer som dessa, och samtidigt snabbt justera finansieringsförfarandena i händelse av allvarliga ogynnsamma situationer.
74. Europaparlamentet betonar betydelsen av integrerad territoriell utveckling i de yttre randområdena, såsom samhällsbaserad samordning av investeringar och lokal utveckling och främjande av initiativ såsom ”smarta byar” för att stödja hållbart jordbruk och hållbar livsmedelsproduktion.
75. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande i meddelandet om en långsiktig vision för landsbygdsområden³¹ att ta med analys av de yttre randområdena i ansvarsområdet för EU:s observationsorgan för landsbygden. Parlamentet anser att observationsorganet för landsbygden kan vara en värdefull resurs för att identifiera databrister och förbättra statistiska databaser om de yttre randområdena, vilket skulle ge en komplett bild för att fånga upp landsbygdsbefolkningens behov.
76. Europaparlamentet betonar att genomförandet av den nya strategin för biologisk mångfald i de yttre randområdena måste samordnas med insatser för att stärka en hållbar utveckling av jord- och skogsbrukssektorerna och måste beakta de särskilda geografiska förhållandena och klimatförhållandena i dessa regioner. Parlamentet framhåller att jordbruket i dessa avlägsna regioner utgör grunden för den lokala ekonomin, och kommissionens ”gröna” krav kan verka hindrande på jordbruksföretagens konkurrenskraft. Parlamentet påminner om kommissionens ord: ”Framstegen i förhållande till målet kommer att ses över kontinuerligt och justeras om nödvändigt, för att begränsa negativ påverkan på den biologiska mångfalden,

---

³¹ Kommissionens meddelande av den 10 juni 2021 *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden – för starkare, sammanlänkade, resilienta och välmående landsbygdsområden 2040* (COM(2021)0345).

livsmedelstryggheten och jordbrukarnas konkurrenskraft³². Parlamentet efterlyser ökat stöd till jordbrukare för att utveckla agroekologiska metoder och metoder som främjar biologisk mångfald, bland annat genom högre finansierings- och samfinansieringsnivåer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att på bästa sätt utnyttja de medel som är tillgängliga via Life-programmet.

77. Europaparlamentet betonar att de yttersta randområdena är hemvist för ekosystem med högt ekologiskt värde, men att detta inte får betraktas som ett hot mot en balanserad utveckling av produktionsarbetet i jordbrukssektorn.
78. Europaparlamentet noterar att EU i förslaget till från jord till bord-strategin uppmanas att ytterligare begränsa användningen av växtskyddsmedel. Parlamentet betonar i detta sammanhang att de särskilda egenskaper som kännetecknar de yttersta randområdenas tropiska och subtropiska klimat måste beaktas. Parlamentet betonar att några av de yttersta randområdena ligger i tropiska och subtropiska områden eller i fuktiga områden nära ekvatorn, där sjukdomar väldigt lätt utvecklas, och att de därför är synnerligen missgynnade jämfört med fastlandet och tredjeländer när det handlar om att täcka de egna behoven av växtskyddsmedel för att bekämpa skadegörare. Parlamentet framhåller därför behovet av att med ökad finansiering främja forskning om nya alternativa lösningar som är anpassade till dessa områden för att skydda jordbruksproduktionen och säkerställa jordbrukens ekonomiska bärkraft i de yttersta randområdena. Parlamentet betonar i detta sammanhang vikten av att främja agroekologiska metoder och tillämpning av innovativ produktionsteknik, inbegripet nya genomiska metoder. Parlamentet noterar svårigheten att få tillgång till vissa insatsvaror för jordbruket i några av de yttersta randområdena, särskilt miljövänliga sådana. Parlamentet insisterar på att produkter som inte uppfyller EU:s normer och som kan äventyra livsmedelstryggheten, livsmedelssäkerheten och hälsan i hela EU inte bör få tillträde till EU:s marknad, såsom bananer från tredjeländer som använder stora mängder växtskyddsmedel som inte är godkända i EU.
79. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lagstifta om ny genomteknik för att så snart som möjligt tillgodose behovet av att minska, och hitta alternativ till, användningen av växtskyddsmedel, med tanke på den agroekologiska omställningen.
80. Europaparlamentet påpekar att användningen av ny teknik, som utbyggnad av digitala nät med hög kapacitet och precisionsjordbruk, kan göra det lättare att ställa om till ett effektivare, modernare och mer konkurrenskraftigt jordbruk, vilket innebär kostnadsbesparingar, resultatförbättringar och minskad miljöpåverkan.
81. Europaparlamentet betonar behovet av att stödja lönsamma och miljövänliga korta leveranskedjor och utvecklingen av en jordbrukssektor som främst är inriktad på traditionell produktion med högt mervärde, lokal konsumtion och gröna lösningar.
82. Europaparlamentet upprepar att livsmedelsautonomi förblir en prioritering för de yttersta randområdena. Diversifieringen av produktionen måste stärkas och stödjas parallellt med stabiliseringen av de så kallade traditionella sektorerna.

---

³² Kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030: Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380).

83. Europaparlamentet betonar betydelsen av de lokala sektorernas struktur när det gäller att garantera livsmedelstryggheten i de yttersta randområdena, som ofta är isolerade, och uppmanar berörda aktörer och offentliga beslutsfattare att utnyttja alla bestämmelser i den samlade marknadsordningen, inbegripet de bestämmelser som specifikt gäller för de yttersta randområdena. Parlamentet välkomnar att vissa bestämmelser i den samlade marknadsordningen har anpassats till de yttersta randområdenas särskilda behov, och uppmanar kommissionen att vid behov se till att det sker ytterligare anpassningar i samband med nästa omarbetning av den samlade marknadsordningen. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka i vilken mån det är möjligt och tillrådligt att utvidga bestämmelserna i artikel 22 a i förordning (EU) nr 2228/2013 om Posei-programmen³³ till att omfatta alla yttersta randområden, i förbindelse med en utvidgning av branschorganisationernas regler och bidrag till aktörer som inte är medlemmar i dessa organisationer, i syfte att säkerställa livsmedelstryggheten och självförsörjningen.
84. Europaparlamentet noterar att mjölk och andra produkter i tidigare och senare led i produktionskedjan utgör en av ekonomins grundpelare i den autonoma regionen Azorerna. Parlamentet konstaterar att deras socioekonomiska betydelse och det antal direkta och indirekta arbetstillfällen och tjänster de skapar är oundgängliga för att säkerställa ekonomisk och social sammanhållning.
85. Europaparlamentet påpekar att producenterna i de yttersta randområdena, precis som tiotusentals mjölkproducenter i hela EU, under de senaste åren har tvingats upphöra med sin produktion på grund av de katastrofala priser som man betalat dem, vilka inte täcker produktionskostnaderna. Parlamentet anser att den situation som råder inom mjölkproduktionen hänger samman med liberaliseringen av marknaden för mjölk och med avskaffandet av produktionskvoter, och att problemet endast kan lösas med hjälp av marknadsregleringsmekanismer.
86. Europaparlamentet påminner om parlamentets, rådets och kommissionens gemensamma förklaring som utgör en bilaga till förordning (EU) 2017/540³⁴ om stabiliseringsmekanismen för bananer, som reviderades när Ecuador anslöt sig till handelsavtalet mellan EU och Peru/Colombia, och där följande anges: ”Kommissionen kommer att fortsätta att göra en regelbunden analys av situationen på marknaden och situationen för unionens bananproducenter efter det att stabiliseringsmekanismens tillämpningsperiod löpt ut. Om en allvarlig försämring av situationen på marknaden eller situationen för unionens bananproducenter skulle konstateras, kommer kommissionen, med hänsyn till banansektorns betydelse för de yttersta randområdena, att tillsammans med medlemsstaterna och berörda parter undersöka situationen och besluta huruvida lämpliga åtgärder bör övervägas. Kommissionen skulle även kunna sammankalla till särskilda uppföljningsmöten med medlemsstaterna och berörda parter”. Parlamentet påminner kommissionen om dess åtagande att stoppa den

---

³³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 228/2013 av den 13 mars 2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 247/2006 (EUT L 78, 20.3.2013, s. 23).

³⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/540 av den 15 mars 2017 om ändring av förordning (EU) nr 19/2013 om tillämpning av den bilaterala skyddsklausulen och stabiliseringsmekanismen för bananer i handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia och Peru, å andra sidan, och om ändring av förordning (EU) nr 20/2013 om tillämpning av den bilaterala skyddsklausulen och stabiliseringsmekanismen för bananer i avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan (EUT L 88, 31.3.2017, s. 1).

successiva sänkningen av tulltariffen genom att permanenta den kvarstående tariffen på 75 euro per ton för tredjeländer med vilka EU har tecknat handelsavtal.

87. Europaparlamentet framhåller att samtidigt som inga tullar tas ut vid direktimport från tredjeländer till de yttersta randområdena av jordbruksprodukter som behövs som livsmedel, för tillverkning av andra produkter eller som insatsvaror i jordbruket, är det vid genomförandet av denna ”särskilda försörjningsordning” nödvändigt att ta hänsyn till behovet av att säkerställa att befintlig lokal produktion inte destabiliseras eller hejdas i sin utveckling.
88. Europaparlamentet påminner om att de föga konkurrenskraftiga priserna och avsaknaden av konkurrens inom transportsektorn i de yttersta randområdena, i synnerhet vad gäller varutransporter, skapar problem för deras jordbrukssektorer.
89. Europaparlamentet framhåller bristen på hållbara lösningar för transport av jordbruksprodukter mellan de flesta öar och fastlandet och för export och import av jordbruksprodukter från och till öar, och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja innovativa projekt för grönare förbindelser i sina utvecklingsplaner för öar.
90. Europaparlamentet påminner om att de yttersta randområdena, med sina små och utspridda öar, arkipelagförhållanden och avlägsna belägenhet, är starkt beroende av sjötransporter. Parlamentet varnar därför för att ändringar av de nuvarande bestämmelserna om djurtransporter får större konsekvenser för dessa regioner, särskilt med tanke på jordbrukets betydelse för deras ekonomier och deras beroende av det. Parlamentet insisterar på att de yttersta randområdenas särskilda egenskaper och begränsningar, i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget, i detta avseende bör beaktas i samband med den kommande översynen av EU:s djurskyddsregler. Parlamentet påpekar att fortsatta ansträngningar måste göras för att minska behovet av transport av levande djur, i linje med slutsatserna från parlamentets undersökningskommitté för frågor om skydd av djur under transport, och för att lägga vikt vid transport av annat än levande djur.

Rörlighet, transport och turism

91. Europaparlamentet stöder inrättandet av ett särskilt operativt finansiellt program för transport och konnektivitet i de yttersta randområdena, ett ”Posei-transportprogram” liknande Poseiprogrammet för jordbruk som komplement till strukturfonderna, för att kompensera för de extra kostnader som uppstår till följd av avlägset läge och/eller ökaraktär, med tanke på de yttersta randområdenas behov av territoriell kontinuitet och deras strukturella utmaningar när det gäller transportinfrastruktur, rörlighet och digital konnektivitet. Parlamentet betonar ett sådant programs betydelse för dessa regioner, exempelvis Azorerna, som har ”dubbel ökaraktär” med både stort avstånd från fastlandet och stort avstånd mellan öarna, vilket avsevärt ökar kostnaderna för person- och godsbefordran mellan öarna och mellan öarna och fastlandet, vilket naturligtvis leder till ökade kostnader för de insatsvaror som behövs i produktionen.
92. Europaparlamentet påminner om att stabilitet i transportsektorn och adekvat infrastruktur i de yttersta randområdena är grundläggande för deras nyckelsektorer såsom turism, jordbruk och fiske. Parlamentet påminner också om att hamnar, flygplatser, sjöfartsrutter och reguljära flygförbindelser förbinder de yttersta

randområdena med den europeiska kontinenten, grannskapsländer och resten av världen. Parlamentet betonar i detta sammanhang att kommissionen måste beakta transporter och förbindelsernas betydelse för de yttersta randområdena helt och hållet mot bakgrund av artikel 349 i EUF-fördraget. Parlamentet upprepar därför att varje försvagning av transportsektorn i de yttersta randområdena ökar risken för isolering, ekonomisk avmattning och ökade levnadskostnader. Parlamentet anser att konkurrens inte kan vara den enda princip som tillämpas på sjö- och lufttransportsektorerna i de yttersta randområdena.

93. Europaparlamentet betonar de yttersta randområdenas svårigheter i samband med de möjligheter som Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) erbjuder. Parlamentet uppmanar kommissionen att i samband med en halvtidsutvärdering rapportera om de projekt som har ansökt om FSE-finansiering i de yttersta randområdena och att överväga om det är lämpligt att inrätta en särskild budgetpost för de yttersta randområdena inom ramen för FSE.
94. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anordna specifika förslagsinfordringar för de yttersta randområdena inom de EU-program som den förvaltar, exempelvis FSE, samt att genomföra andra insatser i dessa regioner, t.ex. informationsdagar eller informationsturnéer, för att lyfta fram de möjligheter som föreligger för de yttersta randområdena.
95. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag om översyn av förordningen om det transeuropeiska transportnätet (TEN-T)³⁵. Parlamentet framhåller fördelarna med TEN-T, särskilt när det gäller konnektivitet och tillgång till finansiering. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att, om det ligger i de yttersta randområdenas intresse, främja integreringen av mer av de yttersta randområdenas infrastruktur i TEN-T:s stomnät eller övergripande nät inom ramen för denna översyn, så att denna infrastruktur kan få stöd från FSE, med motsvarande högsta medfinansieringsgrad på 70 %, och bli en del av de europeiska transportkorridorerna, och så att de yttersta randområdena ska kunna få stöd för bland annat infrastruktur för alternativa bränslen, utbyggnad och underhåll av hamnar, rörlighet i städer, luftfart och vägnätet.
96. Europaparlamentet beklagar att många människor i dessa regioner saknar tillgång till grundläggande tjänster, inbegripet tillgång till kollektivtrafik, vilket i sin tur påverkar möjligheterna att få tillgång till andra tjänster, utbildning och ekonomiska möjligheter. Parlamentet uppmärksammar behovet av att verka för att utveckla effektiva kollektivtrafiksystem i de yttersta randområdena som är anpassade till lokala förhållanden. Parlamentet framhåller behovet av att diversifiera de interna transportsätten i de yttersta randområdena och deras infrastruktur för att främja en hållbar rörlighet som skyddar miljön och garanterar luftkvaliteten. Parlamentet påminner om att infrastruktur för cykel eller elektriska laddningsstationer skulle kunna hjälpa de yttersta randområdena att minska utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar och stödja dem i deras hållbara omställning. Parlamentet uppmanar kommissionen att i nära samarbete med lokala och regionala myndigheter utveckla

---

³⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 av den 11 december 2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU (EUT L 348, 20.12.2013, s. 1).

pilotprojekt och förberedande åtgärder, som bygger på strategier och initiativ, såsom planer för hållbar rörlighet i städer (för urban rörlighet) och planer för smarta landsbygdstransportområden (för rörlighet på landsbygden), som syftar till att sammanföra berörda parter för att skapa ett meningsfullt och samstämt transportutbud för såväl invånare som besökare.

97. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att särbehandla de yttersta randområdena med avseende på statligt stöd till flygplats-, hamn- och väginfrastruktur, som endast får lokal inverkan och som inte på något sätt snedvrider konkurrensen inom gemenskapen.
98. Europaparlamentet betonar den hållbara turismens avgörande roll för utvecklingen av de yttersta randområdena, som är mycket utsatta när det gäller klimatförändringarnas effekter, naturkatastrofer och hälsokriser. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att utveckla en verklig europeisk och hållbar turismpolitik, särskilt genom att inrätta en gemensam märkning för hållbar turism. Parlamentet betonar att de yttersta randområdena behöver vidta åtgärder när det gäller hållbar turism, som säkerställer att de utnyttjar sitt naturkapital på bästa sätt, uppgraderar sitt utbud för turister, samtidigt som miljön och den biologiska mångfalden skyddas.
99. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att med hjälp av EU-finansiering utveckla turism som är motståndskraftig och hållbar och som kan stå emot alla framtida kriser, eftersom dessa regioner i hög grad är beroende av turismen för sin ekonomiska, sociala och kulturella utveckling. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna samt de regionala och lokala myndigheterna att säkerställa beredskapsplaner inom viktiga sektorer för de yttersta randområdena, såsom turism och transport, för att bättre kunna hantera eventuella framtida kriser, såsom covid-19-pandemin som blottade en del av sårbarheten i dessa regioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en särskild budgetpost för turism i nästa fleråriga budgetram och att tillhandahålla medel för turismsektorn i unionens årliga budgetar.
100. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta ytterligare åtgärder för att främja turismsektorns återhämtning i de yttersta randområdena och för att främja dess digitala och miljömässiga omvandling, med särskilt fokus på små och medelstora företag och på de regioner som är mest beroende av turism. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att använda befintliga EU-medel för att inrätta pilotprojekt inom turismsektorn i de yttersta randområdena, inbegripet projekt som syftar till att utveckla nya yrken som är kopplade till blå turism och ekoturism. Parlamentet uppmanar kommissionen att därför utveckla initiativ för sjöfarts- och kustturism, särskilt utvecklingen och utvidgningen av ett förbindelsenät av farleder för sådana initiativ. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att följa upp omställningsplanen för turism och lägga fram en uppsättning bindande och konkreta åtgärder och delmål för de yttersta randområdena, inbegripet på områdena forskning och innovation, infrastruktur, teknisk utveckling och kompetens, för att sektorn i slutändan ska kunna uppnå målet om klimatneutralitet.
101. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta ett europeiskt organ för turism med lokalkontor i vart och ett av de yttersta randområdenas geografiska områden och därmed utnyttja de erfarenheter och den dynamism som finns i turistsektorn i dessa

regioner, något som skulle vara till fördel för hela EU och vara i linje med slutförklaringen från den 26:e konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden.

102. Europaparlamentet understryker att de yttersta randområdena berikar Europeiska unionens kulturella och språkliga arv. Parlamentet betonar att kultursektorn i de yttersta randområdena har drabbats hårdare av den nyligen inträffade folkhälsokrisen och ekonomiska krisen än kultursektorn i regionerna på fastlandet. Parlamentet uppmanar kommissionen att i större utsträckning utnyttja de yttersta randområdenas kulturella rikedom och att uppmuntra utbyten med kulturarbetare i de yttersta randområdena, särskilt genom att lansera nya pilotprojekt såsom projektet Archipel.eu. Parlamentet efterlyser ytterligare konkreta instrument som är anpassade till kultursektorns särdrag i de yttersta randområdena för att stödja och främja konstnärer, det materiella och immateriella kulturarvet och skyddet av regionala språk i de yttersta randområdena.

Klimatåtgärder, biologisk mångfald, energioberoende och förnybar energi

103. Europaparlamentet betonar när det gäller biologisk mångfald att riktade regionala strategier och åtgärder som syftar till att skydda ekosystemen i de yttersta randområdena och återställa deras unika och exceptionellt rika biologiska mångfald är nödvändiga för att bevara öarnas naturresurser och försörjningsmöjligheter. Parlamentet upprepar behovet av att fortsätta med att förbättra åtgärderna för bevarande och återställande av den biologiska mångfalden. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att den särskilda situationen för de yttersta randområdena tas i beaktande i förordningen om restaurering av natur och att de nationella planerna fastställs tillsammans med de yttersta randområdenas myndigheter och utformas så att det råder lämplig balans mellan de ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekterna. Parlamentet påminner om vikten av att utveckla en lokal avfallshanteringsstrategi som tar hänsyn till den ekologiska omställningen och energiomställningen och skyddet av den biologiska mångfalden och som bidrar till att stärka genomförandet av en cirkulär ekonomi i de yttersta randområdena.
104. Europaparlamentet upprepar behovet av att hänsyn tas till de yttersta randområdenas särskilda egenskaper i förordningarna för att hitta en bra balans mellan miljökravet, tillgänglighetsbehoven och de höga sociala och ekonomiska kostnaderna för deras invånare. Parlamentet beklagar att de yttersta randområdenas särdrag endast beaktats i begränsad utsträckning i det 55 %-paket som kommissionen lagt fram som förslag. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att bättre återspegla deras särdrag i framtida klimat- och energipaket.
105. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna och parlamentet bör fortsätta att spela en aktiv och reaktiv roll för att säkerställa skyddet av de yttersta randområdena och återspegla deras särdrag.
106. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att inom ramen för de pågående interinstitutionella förhandlingarna stödja parlamentets förslag om att de yttersta randområdenas särdrag bättre ska beaktas i texterna i 55 %-paketet. Parlamentet efterlyser en bedömning av hur genomförandet av detta lagstiftningspaket påverkar de yttersta randområdena och följaktligen en anpassning av det till situationen

i dessa regioner. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utan dröjsmål stödja de yttersta randområdena i omställningen till koldioxidneutralitet, bland annat genom nya särskilda budgetanslag. Parlamentet understryker att det är viktigt att särskilt beakta de yttersta randområdenas utsatta situation i den sociala klimatfonden, moderniseringsfonden, innovationsfonden, havsfonden och klimatinvesteringsfonden och även i andra finansieringsinstrument som eventuellt inrättas, och att säkerställa att familjer och företag i dessa regioner får tillgång till dessa fonder och stöd till småskaliga projekt.

107. Europaparlamentet framhåller behovet av att säkerställa territoriell sammanhållning och principen om territoriell kontinuitet, något som möjliggör social sammanhållning. Parlamentet betonar att EU:s miljömål alltid måste ta hänsyn till de yttersta randområdenas avlägsna belägenhet, isolering och/eller ökaraktär, särskilt när det gäller behoven av transporter till och från de yttersta randområdena. Parlamentet betonar att ett undantag för de yttersta randområdena så att sjötransporter kan uteslutas från utsläppshandelssystemet är av grundläggande betydelse. Parlamentet beklagar resultatet av det interinstitutionella avtal som slöts för de yttersta randområdena i samband med översynen av utsläppshandelssystemet, som endast tillfälligt omfattar flygningar mellan de yttersta randområdena och deras medlemsstater fram till 2030. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att före utgången av det överenskomna tillfälliga undantaget lägga fram en detaljerad analys av konsekvenserna av att inte utesluta flygningar till och från de yttersta randområdena från utsläppshandelssystemet. Parlamentet anser att det är ytterst viktigt att utveckla en EU-strategi för rörlighet och transport i de yttersta randområdena med beaktande av varje yttersta randområdes särdrag.
108. Parlamentet insisterar på att man ska beakta de möjligheter till koldioxidbindning som de yttersta randområdena erbjuder, särskilt blått kol som är kopplat till den biologiska mångfalden i havs- och kustområdena och grönt kol från skogsbaserad koldioxidavskiljning.
109. Europaparlamentet betonar de yttersta randområdenas sårbarhet för klimätförändringarnas och de geologiska förändringarnas effekter, särskilt när det gäller extrema väderförhållanden och extrema seismiska fenomen. Parlamentet beklagar att det årliga taket för reserven för solidaritet och katastrofbistånd inte är tillräckligt för att hantera nödsituationer, särskilt i de yttersta randområdena, vilket minskar EU:s stöd avsevärt under det potentiella stödbelopp som skulle behövas. Parlamentet försvarar därför ståndpunkten att EU:s solidaritetsfond bör ses över så att den, särskilt i de yttersta randområdena, kan reagera på ett snabbare, mer flexibelt och smidigare sätt, även på mindre katastrofer, och inkludera kostnaderna för förebyggande, regelefterlevnad, evakuering och störningar av lokala ekonomier i händelse av katastrofer, såsom översvämningar, cykloner, skogsbränder eller utvidgad seismisk aktivitet. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att göra sitt yttersta för att snabbt sätta in medel för att hantera effekterna av naturkatastrofer.
110. Europaparlamentet föreslår att kommissionen ska inleda en undersökning om ett eventuellt inrättande av en EU-fond för klimatanpassning under nästa programperiod, utan att det påverkar sammanhållningspolitikens struktur eller finansiering, för att hjälpa europeiska regioner, särskilt de yttersta randområdena, att anpassa sin infrastruktur och

genomföra förebyggande åtgärder för att stärka deras motståndskraft mot klimatchocker.

111. Europaparlamentet påminner om att nästan alla yttersta randområden består av vulkaniska öar eller ögrupper. Parlamentet uppmanar kommissionen att på grundval av det europeiska nätverket för observations- och forskningsinfrastrukturer för vulkanologi (Eurovolc) inrätta ett stort EU-program för vulkaniska regioners potential samt ett europeiskt forskningscentrum som skulle kunna ligga i ett av de yttersta randområdena.
112. Europaparlamentet upprepar de yttersta randområdenas potential att utveckla innovativa pilotprojekt för förnybar energi, samtidigt som det säkerställer att de till fullo kommer att få dra fördel av den politik som följer av detta. Parlamentet upprepar vidare behovet av starkare stöd, såsom samordnade investeringar. Parlamentet uppmanar kommissionen att bygga vidare på de yttersta randområdenas potential och stödja förnybar energi, inbegripet i Franska Guyana, på de villkor som parlamentet enades om i sitt mandat för de interinstitutionella förhandlingarna om översynen av direktivet om förnybar energi (tredje direktivet om förnybar energi). Parlamentet betonar nödvändigheten att stödja dessa regioner när det gäller omställningen till ett koldioxidfritt energiberoende som är anpassat till lokala förhållanden. Parlamentet framhåller i detta avseende de yttersta randområdenas enorma potential när det gäller EU:s energiberoende och iakttagande av målet klimatneutralitetsmålet för 2050.
113. Europaparlamentet understryker vikten av samarbete för utvecklingen av förnybar energi, och välkomnar samarbetsavtalet om innovation, utveckling och förnybar energi mellan Azorerna och Kanarieöarna.
114. Europaparlamentet varnar för den ökade risken för energifattigdom i de yttersta randområdena till följd av de högre levnadskostnaderna och energipriserna. Parlamentet upprepar att de yttersta randområdena måste bemöta mycket specifika begränsningar som beror på deras isolerade elproduktionssystem, utan möjlighet till sammankoppling med andra regioner. Parlamentet förespråkar därför att man ska vidtas särskilda åtgärder för att förebygga och hantera denna situation genom att säkerställa tillgången till viktiga energitjänster. Parlamentet efterlyser att moderniseringsfonden ska kunna tillämpas på de yttersta randområdena för att ta itu med energifattigdomen i dessa extremt utsatta regioner.
115. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genom Horisont 2020 och Eruf-medel ta initiativ till ett omfattande program för alla EU:s yttersta randområden och öar, som syftar till att utveckla förnybar vätgas.
116. Europaparlamentet understryker att planerna för återhämtning och resiliens är viktiga för genomförandet av en uppsättning investeringar för produktion av förnybar energi, vilket minskar miljöavtrycket och utsläppen av växthusgaser.

Den digitala omställningen

117. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att garantera sitt stöd till medlemsstaterna för att säkerställa ett snabbt utnyttjande av alla möjligheter att finansiera digital infrastruktur och konnektivitet. Parlamentet understryker att vissa av de

undervattenskablar som förbinder de yttersta randområdena är i akut behov av att ersättas av nya kablar och att dessa insatser bör bidra till att stimulera den lokala digitala ekonomin. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda medel från FSE för dessa projekt.

118. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja utbyggnaden av fiberoptiska nät och moderniseringen av hela mobilnätet i alla de yttersta randområdena, även i de mest avlägsna områdena.
119. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta ett regelbundet europeiskt forum för digital och inkluderande utbildning, som involverar de yttersta randområdenas myndigheter, för att säkerställa främjandet av utbildning på det digitala området i alla åldersgrupper, med särskild inriktning på underrepresenterade grupper inom den digitala sektorn och AI-sektorn. Parlamentet begär att man fastställer mål och övervakar effektiviteten i programmen för digital kompetens för att säkerställa att finansieringen används på ett effektivt sätt.

De yttersta randområdena i en europeisk hälsounion

120. Europaparlamentet påpekar att de yttersta randområdenas hälso- och sjukvårdssystem är bräckliga och i vissa fall kännetecknas av brist på infrastruktur och hälso- och sjukvårdspersonal. Parlamentet noterar att denna sårbarhet har förvärrats sedan covid-19-pandemin.
121. Europaparlamentet begär att hänsyn ska tas till situationen i de yttersta randområdena och förhållandena inom deras hälso- och sjukvårdssystem, särskilt i samband med den bättre och effektivare samordning på hälso- och sjukvårdsområdet som EU strävar efter att uppnå efter pandemin.
122. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna i utformningen och finansieringen av planer för att locka till sig och behålla hälso- och sjukvårdspersonal, särskilt unga läkare, i syfte att minska skillnaderna i hälso- och sjukvårdstjänster.
123. Europaparlamentet påpekar att ojämlikheten inom hälso- och sjukvårdssektorn fortfarande är stor i EU, särskilt i de yttersta randområdena, bland annat när det gäller att förebygga och bekämpa cancer. Parlamentet anser att det är just sektorns sårbarhet i dessa regioner som ökar behovet av att fokusera på förebyggande och tidig upptäckt. Parlamentet betonar därför behovet av att särskilt uppmärksamma invånarna i de yttersta randområdena för att säkerställa att de har god tillgång till tjänster för att förebygga och bekämpa cancer, genom att uppmuntra och stödja inrättandet av offentliga strategier som en del av Europas plan mot cancer.
124. Europaparlamentet upprepar vikten av programmet EU för hälsa (EU4Health) när det gäller att minska ojämlikheten inom hälso- och sjukvårdstjänster. Parlamentet betonar att de nationella kontaktpunkterna proaktivt bör anordna informationsmöten i alla de yttersta randområdena för att öka medvetenheten om programmet.

125. Europaparlamentet beklagar att kommissionen ännu inte har involverat de yttersta randområdenas myndigheter i utformningen av de årliga arbetsprogrammen inom ramen för programmet EU för hälsa och förväntar sig att kommissionen gör detta utan ytterligare dröjsmål och att de yttersta randområdena involveras i diskussionerna om politiska initiativ av särskilt intresse, såsom vaccination, cancer, psykisk hälsa, klimatförändringar och långtidssjukvård.
126. Europaparlamentet ber kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna och de berörda yttersta randområdena att stödja utvecklingen av hälso- och sjukvårdssystem och tillgången till vård (inbegripet hälsofrämjande, förebyggande vård och långtidssjukvård) samt utveckla och anta eller införa e-hälsolösningar för att bidra till att åtgärda bristen på hälso- och sjukvårdspersonal och digitaliseringen av hälso- och sjukvårdssystemen, samtidigt som man investerar i digitala färdigheter och digital kompetens, särskilt bland de mest utsatta befolkningsgrupperna och den mest utsatta hälso- och sjukvårdspersonalen. Europaparlamentet ber vidare kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna och de berörda yttersta randområdena att delta i åtgärder inom ramen för programmet EU4Health (inbegripet de gemensamma åtgärderna), särskilt för att överbygga ojämlikhet när det gäller hälsa, krisberedskap och krishantering, inbegripet klimatförändringar, e-hälsa, hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder och tillgång till hälso- och sjukvård, inbegripet psykisk hälsa, långtidssjukvård och tropiska sjukdomar.
127. Europaparlamentet uppmantrar de yttersta randområdenas deltagande i åtgärder inom ramen för Horisont Europa-programmet samt samarbete med kommissionens myndighet för beredskap och insatser vid hälsokriser för att säkra tillhandahållandet av kritiska medicinska förnödenheter och se till att nödvändig hälso- och sjukvårdspersonal finns på plats under en kris och med Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar om beredskap och insatser vid hälsohot, inbegripet hot avseende psykisk ohälsa och klimatförändringar.
128. Europaparlamentet föreslår att det inrättas ett forskningscentrum för tropiska infektionssjukdomar och sjukdomar som särskilt förekommer i de yttersta randområdena, såsom diabetes, fetma eller vissa cancerformer.

De yttersta randområdenas betydelse för rymdkapplöpningen och den europeiska vetenskapliga utvecklingen

129. Europaparlamentet understryker det fördelaktiga läget och den infrastruktur som finns tillgänglig i vissa av de yttersta randområdena för rymdverksamhet, särskilt för att säkerställa EU:s oberoende tillgång till rymden. Parlamentet beklagar bristen på specifika åtaganden från kommissionens sida på detta område. Parlamentet uppmanar kommissionen att bättre stödja nationella planer för återupptagande av rymdverksamhet, som är en viktig källa till innovation och europeisk suveränitet.
130. Europaparlamentet efterlyser samordning mellan EU-medel som är avsedda för EU:s rymdpolitik och medel för regional utveckling, i syfte att öka det lokala bidraget till och den lokala avkastningen på de rymdekosystem som håller på att utvecklas kring infrastrukturen i Franska Guyana och på Azorerna. Parlamentet understryker behovet av att säkerställa möjligheter till kompetensutveckling och kompetenshöjning för

människor som bor i de regioner där jordsegmenten i rymdinfrastrukturen är belägna och behovet av att förbättra deras levnadsvillkor.

131. Europaparlamentet efterlyser förbättrade miljökonsekvensbedömningar av den rymdrelaterade verksamhet som äger rum i de yttersta randområdena och utveckling av lämpliga hållbarhetsåtgärder som i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att de negativa effekterna förebyggs och kompenseras för när förebyggande åtgärder inte är möjliga.
132. Europaparlamentet understryker vikten av att ha uppdaterade och skräddarsydda strategier för smart specialisering för att främja forskning och innovation i de yttersta randområdena.
133. Europaparlamentet välkomnar en bättre anpassning till de yttersta randområdena av Horisont Europas arbetsprogram, i syfte att stärka de lokala forsknings- och innovationssamhällena.
134. Europaparlamentet upprepar betydelsen av att högre utbildningsanstalter och havsforskningscentrum samt havsskolor i de yttersta randområdena och deras företag deltar i europeiska och internationella forskningsnätverk, eftersom de besitter kunskap om dessa regioners unika aspekter och egenskaper, i syfte att stärka deras innovationssystem och skapa fler ”blå arbetstillfällen”.

Bättre utnyttjande av europeiska fonder, partnerskap och handelsavtal

135. Europaparlamentet erkänner betydelsen av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) och återhämtningsstödet för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU) för en effektiv återhämtning i de yttersta randområdena. Parlamentet påpekar dock vikten av att ompröva tidsfristerna för genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens för att främja den ekonomiska återhämtningen i de yttersta randområdena, med beaktande av den rådande situationen med krig, inflation och brist på arbetskraft och råvaror i grundläggande sektorer, vilket gör det svårt att genomföra strukturprojekt för dessa regioner. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att förekomma framtida kriser i de yttersta randområdena genom att främja instrument som kompenseras för krisers inverkan på befolkningen i dessa regioner och att säkerställa att målen i de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna uppnås och att en detaljerad rapport med slutliga anslag överlämnas till parlamentet.
136. Europaparlamentet understryker sammanhållningspolitikens centrala roll när det gäller att ta tillvara potentialen i de yttersta randområdena och kompensera för effekterna av deras permanenta begränsningar och minska de ekonomiska och sociala klyftorna mellan dessa regioner och övriga delar av EU. Parlamentet betonar behovet av att ta bättre hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag i Sammanhållningsfondens programplanering, samtidigt som man ser till att de fullt ut kan dra nytta av de bestämmelser som möjliggör större flexibilitet, särskilt högre medfinansieringsnivåer och tillgång till förfinansiering. Parlamentet understryker att medlemsstaterna och de yttersta randområdena ansvarar för att utforma och genomföra sina respektive utvecklingsstrategier och utvecklingsprioriteringar och för att till fullo utnyttja potentialen i EU-fonderna.

137. Europaparlamentet beklagar att det redan ringa antalet program, offentliga strategier och särskilda fonder för de yttersta randområdena har minskat ytterligare och att dessa i stället har införlivats i EU:s övergripande program, vilket därmed urvattnar den skräddarsydd strategi som behövs för de yttersta randområdena.
138. Europaparlamentet efterlyser stöd från kommissionen för att det arbete som påbörjats inom ramen för flaggskeppsprojektet Forward ska kunna fortsätta, så att gjorda insatser och uppnådda resultat i de nio yttersta randområdena inte ska gå om intet.
139. Europaparlamentet välkomnar kommissionens tillkännagivande om inrättandet av en portal för alla tillgängliga EU-medel, program och politiska initiativ för de yttersta randområdena, vilket är ett svar på den begäran som parlamentet framförde i sin resolution av den 14 september 2021 om en ny modell för den maritima strategin för Atlanten. Parlamentet uppmanar kommissionen att utan dröjsmål inrätta denna portal och att fortsätta att erbjuda stöd, när så är lämpligt, för att säkerställa bättre kunskap om och användning av medel från medlemsstaternas och de regionala myndigheternas sida. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka medvetenheten om de yttersta randområdenas särdrag inom alla sina generaldirektorat, att minska den administrativa bördan och att bistå dessa regioner i deras insatser, i syfte att underlätta deras tillgång till EU-medel och EU-program. Parlamentet uppmanar EU-institutionerna att öka sin närvaro på fältet genom att inrätta fysiska kontor i de yttersta randområdena. Parlamentet uppmanar de yttersta randområdena att dra nytta av alla de EU-fonder och EU-program som är tillgängliga för dem. Parlamentet föreslår att det inrättas ett Europaår för de yttersta randområdena.
140. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och de nationella och regionala myndigheterna att hitta en balans mellan den oundgängliga kontrollen av användningen av EU-medel, å ena sidan, och den förenkling och flexibilitet i de administrativa reglerna som krävs för att optimera användningen av medlen, å andra sidan, så att lokala initiativ, särskilt i de yttersta randområdena, stimuleras.
141. Europaparlamentet betonar att EU:s handelspolitik har en betydande ekonomisk inverkan i de yttersta randområdena. Parlamentet betonar behovet av att skydda de yttersta randområdenas intressen inom ramen för internationella avtal (frihandelsavtal, avtal om ekonomiskt partnerskap och offentligt utvecklingsbistånd) som ingås av EU. Parlamentet uttrycker sin starka oro över importen av produkter från tredjeländer som inte uppfyller EU:s normer i fråga om sociala frågor, arbetsrätt, miljö, livsmedelssäkerhet, kvalitet och djurskydd, inbegripet normer för ekologiskt märkta produkter. Parlamentet påminner om att många av dessa importerade varor direkt konkurrerar med de yttersta randområdenas exporttillverkning på hela EU-marknaden eller till och med lokal produktion på den egna regionala marknaden.
142. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bevilja förmånsbehandling för produkter från de yttersta randområdena, både på de lokala marknaderna i dessa regioner och på EU:s marknad, för att vid dessa förhandlingar om frihandelsavtal och avtal om ekonomiskt partnerskap fullt ut skydda känsliga jordbruksprodukter, såsom bananer, tomater, socker och mjölk. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att genomföra förfaranden för att ta hänsyn till känsliga produkter från de yttersta randområdena och vid behov överväga övergångsperioder, lämpliga importkvoter och

tullavgifter, skyddsklausuler samt övervaknings- och sanktionsmekanismer. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att systematiskt genomföra regionala konsekvensbedömningar i dessa regioner i partnerskap med regionala och lokala myndigheter samt andra berörda parter, innan avtal ingås, och att inkludera spegel- och upphävandeklausuler i avtalen. Parlamentet påpekar att de nuvarande handelsavtalen med tredjeländer bör ses över för att införliva dessa klausuler.

143. Europaparlamentet efterlyser inrättandet av en arbetsgrupp för handelsavtal inom kommissionen med företrädare för de berörda medlemsstaterna och de yttersta randområdenas ekonomiska sektorer, inbegripet företrädare för jordbruket och andra berörda parter, för att bland annat analysera de svårigheter som dessa regioner ställs inför till följd av den ökande externa konkurrensen, även från produkter från tredjeländer som är märkta som ekologiska. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att utarbeta en rapport om frihandelsavtals kumulativa verkan inom jordbrukssektorn i de yttersta randområdena.
144. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen erkänner de yttersta randområdena som en unik tillgång för EU:s yttre förbindelser.
145. Europaparlamentet betonar att de yttersta randområdena är Europeiska unionens utposter och bidrar till att EU sträcker sig till grannländerna i deras respektive regionala områden. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta med de lokala och regionala myndigheterna i de yttersta randområdena för att genomföra utvecklingsstrategier som omfattar stärkt regional integration och regionalt samarbete. Parlamentet uppmanar särskilt kommissionen och de lokala och regionala myndigheterna att främja införandet av synergier mellan de åtgärder som stöds av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen och de Interregfonder som är avsedda för de yttersta randområdena.
146. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att garantera större synergier och en samordnad förvaltning av EU:s fonder, särskilt Eruf, instrumentet Europa i världen och rådets beslut om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen³⁶, för att, särskilt för de yttersta randområdena, få till stånd ett mer omfattande och mer ändamålsenligt territoriellt samarbete och bättre finansiering, i synnerhet för företagen och invånarna där.
147. Europaparlamentet understryker betydelsen av studentutbytesprogram inom ramen för EU:s grannskapspolitik i utbildningen för unga yrkesverksamma i de deltagande länderna. Parlamentet förespråkar inrättandet av ett program för utbyte mellan studenter från de yttersta randområdena och länder och regioner som gränsar till dem och som utgår från samma modell.
148. Europaparlamentet påminner om att samarbetet mellan de yttersta randområdena samt grannländerna och de angränsande territorierna måste förbättras med tanke på det

---

³⁶ Rådets beslut (EU) 2021/1764 av den 5 oktober 2021 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen, inbegripet förbindelserna mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Grönland och Konungariket Danmark, å andra sidan (Beslutet om ULT, inbegripet Grönland) (EUT L 355, 7.10.2021, s. 6).

aktuella läget, och att det därför måste vidtas åtgärder vad gäller de rättsliga, administrativa, budgetmässiga och politiska bestämmelser som reglerar detta samarbete.

o

o o

149. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

En europeisk strategi för de yttersta randområdena är ett av de bästa exemplen på tillämpningsområdet för artikel 349 i EUF-fördraget och erkännandet av de yttersta randområdenas särskilda situation. Syftet med den förnyade strategin för EU:s yttersta randområden, vilken analyseras, är att stärka partnerskapet mellan Europeiska unionen, de yttersta randområdena och deras medlemsstater, dels för att mildra effekterna av dessa områdens permanenta begränsningar, dels för att förverkliga deras potential.

Denna strategi bör därför innehålla en handlingsplan med konkreta åtgärder, mål och en tidsplan som ska uppnås på kort och medellång sikt, men den bör också vara ett vägledande dokument för europeiska organ och beslutsfattare. Föredraganden anser att detta dokument också bör behandla frågor som är specifika för de yttersta randområdena för att kunna påverka nästa fleråriga budgetram och revideringarna av EU:s viktigaste politikområden.

Föredraganden ser mycket positivt på att kommissionen tydligt har angivit att denna strategi bör ”prioritera människorna” i de yttersta randområdena, som i ett globalt sammanhang med stor instabilitet hanterar effekterna av flera kriser, såsom pandemin, den ryska invasionen i Ukraina, energikrisen och nu inflationskrisen. Detta understryker behovet av att påskynda den tredubbla omställningen, dvs. den digitala, den energirelaterade och den miljörelaterade omställningen, vilket också kräver enorma insatser från dessa regioner. Den akuta utmaningen är att förbereda dessa regioner för en rättvis omställning genom konkreta åtgärder som involverar alla berörda parter och det civila samhället och som särskilt uppmärksammar små och medelstora företag, vilka utgör ryggraden i deras ekonomier.

Föredraganden förespråkar att man i detta betänkande ska bekämpa försöken med en universallösning. Olika regioner måste behandlas på olika sätt, och olika skräddarsydda strategier som utvecklas inom en ram för flernivåstyre måste tillämpas. I strikt överensstämmelse med artikel 349 måste denna strategi därför säkerställa dessa differentierade åtgärder och mål.

Föredraganden välkomnar kommissionens avsikt att undersöka och investera i de yttersta randområdenas potential i stället för att bara kompensera dem för deras begränsningar. Med tanke på den maritima dimension som dessa regioner tillför Europeiska unionen, tack vare vilken unionen är den största exklusiva ekonomiska zonen i världen, och mot bakgrund av det faktum att omkring 80 % av EU:s biologiska mångfald finns i dessa regioner, är det endast rimligt att fördelarna med dessa tillgångar kommer de yttersta randområdena till godo för deras utveckling. Dessutom är det viktigt att dra nytta av den fulla potentialen hos deras jordbruksprodukter av hög kvalitet, deras privilegierade läge och deras förbindelser till andra regioner och tredjeländer samt de naturliga förhållandena och den tillgängliga kapaciteten i dessa regioner för att utveckla rymdverksamhet och bidra till vetenskapliga framsteg.

Det är dock viktigt att inte glömma att stärka de yttersta randområdenas mänskliga resurser så att de kan bidra till att deras fulla potential utnyttjas på bästa sätt.

Föredraganden understryker vikten av utbildning i de yttersta randområdena, eftersom det är en investering som kommer att garantera en lovande framtid för dessa regioner. Han ser med

oro på den nuvarande andelen elever som lämnar skolan i förtid, ungdomsarbetslösheten och antalet unga som varken arbetar eller studerar i dessa regioner. Kvalifikationerna ligger i vissa fall utanför arbetsmarknadens nuvarande behov, medan det i andra fall inte finns någon kvalificerad arbetskraft för att tillgodose företagets efterfrågan. Föredraganden insisterar på att utbildning inom IKT och naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik verkligen bör uppmuntras och stödjas i de yttersta randområdena, eftersom dessa sektorer är viktiga för framtiden och bör dra nytta av den miljömässiga och digitala omställningen, och de bör göras till gagn för befolkningen.

Föredraganden anser dessutom att denna strategi bör förutse och förebygga framtida kriser, med beaktande av de lärdomar som dragits av den senaste tidens erfarenheter. Covid-19-pandemin blottlade sårbarheterna i hälso- och sjukvårdssystemen i de yttersta randområdena. På grund av regionernas ökaraktär var hanteringen av nödsituationer i många av dessa regioner beroende av väderförhållandena och tillgången till lufttransport. Dessutom var deras bräckliga ekonomier inte beredda att förbli ”tillfälligt upphävda” i nästan två år. Pandemikrisen hade också en omedelbar inverkan på turismsektorn genom att den minskade förväntningarna och äventyrade företagets investeringar.

Även inom primärsektorn, såsom jordbruk och fiske, som många familjer i dessa regioner fortfarande är beroende av, var verksamheten begränsad, trots att sektorns uppdrag var att garantera befolkningens livsmedelsförsörjning och livsmedelstrygghet. Ekonomin åsamkades aldrig tidigare skådade skador, som tyvärr nu förvärras av det oroväckande kriget i Ukraina. Priserna i de yttersta randområdena har generellt gått upp, och man är särskilt oroad över energi- och råvarupriserna. Dessa regioner förväntas därför ha en långsammare återhämtning än resten av EU.

De yttersta randområdenas ökaraktär, i vissa fall deras ”dubbla ökaraktär”, i kombination med de deras avlägsna läge, leder till ett enormt beroende av luft- och sjötransporter, som måste vara säkra, regelbundna och till rimligt prissatta, i syfte att garantera fri och rättvis rörlighet för personer, tjänster och varor, i enlighet med principen om territoriell sammanhållning. Konnektiviteten är i själva verket den största utmaningen för dessa regioner, och dess effekter och kostnader har ökat inom alla andra verksamhetssektorer och förvärras i kristider, vilket gör EU:s stöd ännu viktigare.

Föredraganden anser att utvecklingen av de yttersta randområdena skulle kunna dra stor nytta av inrättandet av mer specifika EU-program, i likhet med Posei-programmet för jordbruk, en modell som skulle kunna utvidgas till andra viktiga områden för dessa regioner, såsom transport och energi. Vidare skulle man kunna återinrätta Posei-programmet för fiske, som existerade fram till 2014. Han anser att dessa program bör bygga på särskilda förordningar, anpassas till verkligheten i de yttersta randområdena och garanteras stabila budgetar som ger dem större stabilitet, i enlighet med artikel 349.

En europeisk strategi som verkligen svarar mot de yttersta randområdenas behov är endast möjlig med en ständig dialog med regionala och lokala organ och med tillgång till tillförlitliga och aktuella uppgifter, baserade på harmoniserade kriterier, uppdelade efter de yttersta randområdena, om alla sektorer, vilket möjliggör en jämförande konsekvensbedömning av den EU-politik som vi utformar. Det finns också ett behov av att stärka alla kommunikations- och informationsmekanismer med de europeiska programmen och stödmottagarna i de yttersta randområdena, även i de mest avlägsna territorierna, för att säkerställa lika

möjligheter.

Syftet med detta betänkande är att komplettera kommissionens arbete med strategin, tacka kommissionen och med kraft uppmana den att omsätta orden i praktiken. Det syftar också till att ändra vissa aspekter och lägga till andra som saknas, i syfte att uppnå en strategisk ram som verkligen kan skydda de yttersta randområdena och främja ett fullständigt utnyttjande av deras potential.

10.2.2023

YTTRANDE FRÅN BUDGETUTSKOTTET

till utskottet för regional utveckling

över utvärderingen av kommissionens nya meddelande om yttersta randområden (2022/2147(INI))

Föredragande av yttrande: José Manuel Fernandes

FÖRSLAG

Budgetutskottet uppmanar utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande om de yttersta randområdena (COM(2022)0198). Parlamentet begär att denna strategi ska beaktas i den kommande halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen och den fleråriga budgetramen efter 2027. Parlamentet påminner om att de yttersta randområdena är stora tillgångar för unionen, men att de också brottas med särskilda permanenta begränsningar samt stora ekonomiska och sociala utmaningar, såsom högre arbetslöshet, ojämlikhet, utestängning och fattigdom, och en BNP som ligger under EU-genomsnittet. Parlamentet konstaterar att dessa utmaningar, i kombination med effekterna av den rådande krisen, pekar på en långsammare ekonomisk återhämtning i de yttersta randområdena än i andra EU-regioner.
2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att systematiskt beakta målen i artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt i sina lagstiftningsförslag och att, i samarbete med de berörda medlemsstaterna och yttersta randområdena, lägga fram en konkret tidsplan för de stödåtgärder som anges i strategin.
3. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning att göra 2024 till ”Europeiska året för öar”.
4. Europaparlamentet understryker sammanhållningspolitikens centrala roll när det gäller att ta tillvara potentialen i de yttersta randområdena och kompensera för effekterna av deras permanenta begränsningar och minska de ekonomiska och sociala klyftorna mellan de yttersta randområdena och övriga delar av EU. Parlamentet betonar behovet av att ta bättre hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag i Sammanhållningsfondens programplanering, samtidigt som man ser till att de fullt ut kan dra nytta av bestämmelser som möjliggör större flexibilitet, i synnerhet högre medfinansieringsnivåer och tillgång till förfinansiering. Parlamentet understryker att medlemsstaterna och de yttersta randområdena ansvarar för att utforma och genomföra sina respektive utvecklingsstrategier och utvecklingsprioriteringar och till fullo utnyttja potentialen i EU-fonderna.

5. Europaparlamentet betonar behovet av att ta full hänsyn till de yttersta randområdenas särskilda omständigheter i samband med genomförandet av den gröna given och att utnyttja deras potential att utveckla sitt strategiska oberoende genom att diversifiera försörjningskedjorna och att uppnå självförsörjning från förnybara energikällor genom att tillhandahålla lämpligt stöd. Parlamentet betonar vikten av att systematiskt beakta de yttersta randområdenas utsatta situation i 55 %-paketet och relaterade instrument till stöd för den gröna omställningen, såsom den sociala klimatfonden, moderniseringsfonden och innovationsfonden. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de regionala myndigheterna att samordna sina insatser och se till att tillgängliga EU-medel används på bästa sätt för att uppnå självförsörjning från förnybara källor. Parlamentet upprepar de yttersta randområdenas potential när det gäller att utveckla innovativa pilotprojekt för förnybar energi.
6. Europaparlamentet understryker att de yttersta randområdena är särskilt sårbara för effekterna av klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald, särskilt extrema väderförhållanden. Parlamentet välkomnar kommissionens plan att tillhandahålla ytterligare stöd till åtgärder för riskförebyggande och resiliens. Parlamentet understryker dock att det behövs ytterligare EU-investeringar i återställande av miljön och den biologiska mångfalden.
7. Europaparlamentet beklagar att det årliga taket för reserven för solidaritet och katastrofbistånd inte är tillräckligt för att hantera nödsituationer, särskilt i de yttersta randområdena, vilket minskar EU:s stöd ordentligt under det potentiella stödbelopp som skulle kunna behövas, och betonar behovet av att ompröva strukturen för EU:s solidaritetsfond för att göra den snabbare, flexiblare och smidigare och därmed bättre på att reagera på regionala katastrofer i de yttersta randområdena.
8. Europaparlamentet understryker att ett antal av de yttersta randområdena upplever vulkanisk aktivitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att inrätta ett europeiskt system, baserat på det europeiska nätverket för observations- och forskningsinfrastrukturer för vulkanologi (Eurovolc), för att maximera vulkanregionernas potential och inrätta ett europeiskt forskningscentrum i ett av de yttersta randområdena.
9. Europaparlamentet betonar vikten av att integrera stöd till de yttersta randområdena i alla EU-program och EU-instrument, särskilt de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna), faciliteten för återhämtning och resiliens och återhämtningsstödet för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU). Parlamentet betonar behovet av att förlänga tidsfristerna för genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens för att främja den ekonomiska återhämtningen i de yttersta randområdena. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att målen i de nationella planerna för återhämtning och resiliens uppnås och att en detaljerad rapport med de slutliga anslagen överlämnas till parlamentet.
10. Europaparlamentet välkomnar kommissionens betoning på att ta itu med ekonomiska, sociala och miljömässiga utmaningar samt på att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet understryker behovet av mer riktade initiativ för de yttersta randområdena som tar hänsyn till deras särskilda behov och behovet av ytterligare ekonomiskt stöd, särskilt för att främja fattigdomsminskning, jämlikhet,

social delaktighet, hälso- och sjukvård, tillgång till utbildning, vatten, internet och bostäder samt skydd och återställande av de yttersta randområdenas unika biologiska mångfald för att bevara deras naturresurser och försörjningsmöjligheter. Parlamentet betonar vikten av ytterligare investeringar i tillväxt och konkurrenskraft, transport, energi, forskning, utbildning, ungdomars rörlighet och kultursektorn. Parlamentet understryker vikten av att ta hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag vid översynen av förordningar om och riktlinjer för statligt stöd, framför allt genom att höja taken för stöd av mindre betydelse. Parlamentet välkomnar kommissionens plan att föreslå bättre samordning och stöd för att förbättra de yttersta randområdenas forskningskapacitet. Parlamentet betonar betydelsen av Horisont Europa-programmet i detta avseende.

11. Europaparlamentet pekar på framgången med det särskilda programmet för vissa regioner beroende på dessa regioners avsides läge och ökaraktär (Posei) och uppmanar kommissionen att upprepa detta instrument inom andra sektorer, såsom transportsektorn, genom ytterligare finansiella anslag i den fleråriga budgetramen efter 2027. Parlamentet beklagar djupt att Mayottes införlivande i EU 2014 fortfarande inte har lett till någon ökning av finansieringen av Posei. Parlamentet upprepar vikten av att öka anslagen till Poseiprogrammet för jordbruk i framtiden.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att behandla de yttersta randområdena som en unik tillgång i EU:s yttre förbindelser

när det gäller att göra EU till en verkligt global aktör och främja unionens intressen och värderingar i hela världen, i linje med EU:s Global Gateway-strategi. Parlamentet välkomnar kommissionens mål att stärka de yttersta randområdenas regionala samarbete med grannländer och territorier som ett sätt att stärka deras ekonomiska resiliens och självförsörjning med livsmedel, och uppmanar kommissionen att i samordning med stödmottagarna underlätta genomförandet av projekt som samfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europa i världen och ULT-beslutet¹, och samtidigt inkludera dessa regioner i lämpliga samrådsmekanismer.
13. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att skapa en portal för alla EU:s fonder, program och politiska initiativ för de yttersta randområdena. Parlamentet begär att denna portal inrättas omedelbart. Parlamentet understryker behovet av att minska de administrativa bördorna och förenkla tillgången till EU-medel för de yttersta randområdena.

---

¹ Rådets beslut (EU) 2021/1764 av den 5 oktober 2021 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen, inbegripet förbindelserna mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Grönland och Konungariket Danmark, å andra sidan (Beslutet om ULT, inbegripet Grönland). EUT L 355, 7.10.2021, s. 6.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	9.2.2023
Slutomröstning: resultat	+ : 32 - : 0 0 : 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Dimitrios Papadimoulis, Bogdan Rzońca, Nils Ušakovs, Rainer Wieland
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Anna-Michelle Asimakopoulou, Jonás Fernández, Fabienne Keller, Petros Kokkalis, Eva Maria Poptcheva, Monika Vana
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Alicia Homs Ginel, Ivan Štefanec

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

32	+
ECR	Bogdan Rzońca
NI	Andor Deli, Hervé Juvin
PPE	Asim Ademov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Alexander Bernhuber, Niclas Herbst, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Ivan Štefanec, Rainer Wieland
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Moritz Körner, Eva Maria Poptcheva
S&D	Pietro Bartolo, Pascal Durand, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Alicia Homs Ginel, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Nils Ušakovs
The Left	Petros Kokkalis, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Monika Vana

0	-

2	0
ID	Matteo Gazzini, Valentino Grant

Teckenförklaring:

- + : Ja-röster
- : Nej-röster
- 0 : Nedlagda röster

27.2.2023

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR

till utskottet för regional utveckling

över utvärdering av kommissionens nya meddelande om yttersta randområden (2022/2147(INI))

Föredragande av yttrande: Max Orville

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- med beaktande av artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt , som ger EU:s yttersta randområden deras status,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 oktober 2017 *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden* (COM(2017)0623),
- med beaktande av kommissionens meddelande *Sätta människorna främst, säkra hållbar tillväxt för alla och ta tillvara potentialen i EU:s yttersta randområden* (COM(2022)0198) av den 3 maj 2022,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 21 juni 2022 om kommissionens meddelande *Sätta människorna främst, säkra hållbar tillväxt för alla och ta tillvara potentialen i EU:s yttersta randområden*,
- med beaktande av sin resolution av den 26 februari 2014 om att optimera de yttersta randområdenas potential genom att skapa synergieffekter mellan EU:s strukturfonder och andra EU-program¹,
- med beaktande av sin resolution av den 14 september 2021 om ett starkare partnerskap med EU:s yttersta randområden²,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 2 februari 2021 över kommissionens rapport om genomförandet av det förnyade strategiska partnerskapet med EU:s yttersta randområden³,

---

¹ EUT C 285, 29.8.2017, s. 58.

² EUT C 117, 11.3.2022, s. 18.

³ EUT C 37, 2.2.2021, s. 57.

- med beaktande av slutförklaringen från den 27:e konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden, som ägde rum i Europaparlamentet den 15–16 november 2022,
  - med beaktande av slutförklaringen från den 26:e konferensen för regionpresidenterna i EU:s yttersta randområden, som ägde rum i Ponta Delgada den 17–20 november 2021,
  - med beaktande av EU:s regional- och sammanhållningspolitik,
  - med beaktande av den studie om covid-19-pandemins inverkan på de yttersta randområdena som kommissionen offentliggjorde den 1 december 2022⁴,
  - med beaktande av det gemensamma ståndpunktsdokumentet av den 19 januari 2022 från de tre medlemsstaterna och de nio yttersta randområdena inom ramen för uppdateringen av kommissionens strategiska partnerskap med de yttersta randområdena och antagandet av meddelandet för dessa regioner⁵.
- A. Fem miljoner människor bor i EU:s nio yttersta randområden: Franska Guyana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Réunion och Saint-Martin (Frankrike), Azorerna och Madeira (Portugal) samt Kanarieöarna (Spanien). De nuvarande demografiska indikatorerna pekar på en dramatisk befolkningsminskning i de flesta av de yttersta randområdena⁶.
- B. EU har ett ansvar att bemöta de ekonomiska, sociala och miljömässiga utmaningar som de yttersta randområdena står inför. Dessa regioners utveckling bygger dessutom huvudsakligen på regionernas och deras medlemsstaters val och åtgärder.
- C. De principer som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter är av särskild betydelse för de yttersta randområdena, inbegripet pelarens bidrag till lika möjligheter, socialt skydd och inkludering.
- D. De yttersta randområdena erbjuder EU stora tillgångar. Många av de yttersta randområdena har en ung befolkning, omfattande maritima ekonomiska zoner, unik biologisk mångfald, rika förnybara energikällor, läge och klimat som lämpar sig för rymdvetenskap och astrofysik, betydande rymdinfrastruktur och närhet till andra länder, samtidigt som de står inför strukturella faktorer, såsom avlägset läge, ökaraktär, liten storlek, svåra topografiska och klimatmässiga förhållanden samt ekonomiskt beroende av några få produkter⁷.
- E. Ojämlighet är en av de största sociala utmaningarna i EU:s yttersta randområden. Samtliga yttersta randområden är oproportionerligt hårt drabbade av stor fattigdom,

⁴ *Study on the impact of the COVID-19 pandemic on the outermost regions (OR): final report*, Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2022.

⁵ <https://www.banquedesterritoires.fr/sites/default/files/2022-01/Document%20de%20position%20commune%20RUP-VF-19janvier2022.pdf>.

⁶ Guadeloupe, Martinique, Réunion, Saint Martin, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna (*Cohesion in Europe towards 2050, Eighth report on economic, social and territorial cohesion*, Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2022, s. 200, https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/cohesion-report_en).

⁷ Artikel 349 i EUF-fördraget.

arbetslöshet och höga nivåer av skolavhopp, och en bruttonationalprodukt som ligger betydligt under EU-genomsnittet och de nationella genomsnitten (60 % i de yttersta randområdena om genomsnittet i EU-27 ligger på 100 %)⁸. Det finns stora utmaningar inom de sektorer som står i centrum för ekonomin i de yttersta randområdena, nämligen fiske och jordbruk.

- F. De strukturella ojämlikheter som de yttersta randområdena står inför åtgärdas genom en politik som på ett positivt sätt särbehandlar dessa regioner genom att säkerställa investeringar som ökar mängden och kvaliteten på offentliga tjänster och säkerställa allmän tillgång som främjar produktionen och lokala och regionala marknader, teknisk infrastruktur, innovation och hållbarhet, och som förbättrar konnektiviteten.
- G. År 2021 var andelen människor som riskerade fattigdom och social utestängning 37,8 % på Kanarieöarna, 27,5 % på Azorena och 29,2 % på Madeira⁹, vilket är betydligt högre än genomsnittet i EU och medlemsstaterna.
- H. I de yttersta randområdena bidrar problem med drogmissbruk till det sociala och ekonomiska utanförskapet och till att människor står långt ifrån arbetsmarknaden, och det utgör en risk för ungdomars hälsa och befolkningens säkerhet¹⁰.
- I. Förekomsten av långtidsarbetslöshet i de yttersta randområdena kan förklaras av bristande överensstämmelse mellan kompetens och arbetsmarknadens förväntningar och av att det finns för få, och därtill olämpliga, sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter i dessa områden. Det är nödvändigt att se till att utbildningen motsvarar behoven hos företagen i de yttersta randområdena.
- J. Ungdomar från de yttersta randområdena behöver ofta resa och flytta till andra regioner för att få särskild utbildning. Bristen på sysselsättningsmöjligheter i de yttersta randområdena leder till massiv utvandring av ungdomar, vilket har en stark inverkan på demografin och utvecklingen i dessa områden¹¹. Många som har flyttat kommer sedan inte tillbaka.
- K. Utvecklingen av digitala färdigheter i de yttersta randområdena är en förutsättning för att uppnå en digital omställning som inte lämnar någon på efterkälken.
- L. Bristen på infrastruktur och digitaliseringsnivån i de yttersta randområdena möjliggör inte ett effektivt införande av distansundervisning, distansarbete eller digitalt tillhandahållande av offentliga tjänster med anknytning till sysselsättning och social välfärd.

---

⁸ Arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 3 maj 2022 *Outermost regions at a glance – assets, challenges and opportunities* visar ett BNP per invånare uttryckt i köpkraftsstandard 2020 på 60 % i de yttersta randområdena. Se: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022-glance_en.pdf.

⁹ Eurostat 2021: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps11n/default/table?lang=en.

¹⁰ *Relatório anual 2021 – a situação do país em matéria de drogas e toxicodependências*, 2022, p. 20,

https://www.sicad.pt/BK/Publicacoes/Lists/SICAD_PUBLICACOES/Attachments/178/RelatorioAnual_2021_%20ASituacaoDoPaisEmMateriaDeDrogasEToxicoddependencias.pdf; *Drogues et addictions dans les outre-mer*, OFDT, 2020, s. 48, <http://www.ofdt.fr/BDD/publications/docs/epfxio2a6.pdf>.

¹¹ [COM\(2022\)0198, s. 2.](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:COM(2022)0198_2)

- M. Arbetslösheten i de yttersta randområdena är högre än i deras respektive medlemsstater och EU-genomsnittet. Effekterna av covid-19-krisen har ytterligare förvärrat situationen. De åtgärder som vidtagits har mildrat och delvis begränsat krisens effekter, inbegripet dess sociala konsekvenser. Covid-19-krisens inverkan på sysselsättningen i de yttersta randområdena är ännu inte helt känd.
- N. Ungdomsarbetslösheten ligger på en extremt oroande nivå i de yttersta randområdena. Genomsnittet i EU 2022 var 16,8 %, medan det var 40–50 % i de franska och spanska yttersta randområdena¹². Denna försämrade sociala situation har lett till osäkerhet och våld i de yttersta randområdena.
- O. Antalet unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) är alarmerande högt i de yttersta randområdena (22 % jämfört med 11 % i EU-27)¹³. EU-genomsnittet för UVAS var 13,7 % 2020 och samma år var andelen UVAS 23 % på Martinique, 40 % i Franska Guyana, 23,2 % på Kanarieöarna och 16,7 % på Madeira¹⁴.
- P. Antalet skolavhoppare i de yttersta randområdena är högre än EU-genomsnittet¹⁵. Detta oroväckande fenomen har en stark inverkan på den sociala utvecklingen, den ekonomiska tillväxten och lika möjligheter i dessa områden och har satt press på dessa regioner.
- Q. Anslagen från Europeiska socialfonden (ESF) för perioden 2014–2020 har inte utnyttjats fullt ut i de yttersta randområdena, samtidigt som denna programperiod närmar sig sitt slut.
- R. Endast 28 500 personer från de yttersta randområdena har gynnats av rörlighet inom ramen för programmet Erasmus+ under perioden 2014–2020.
- S. Bristen på kollektivtrafikanläggningar i de yttersta randområdena påverkar tillgången till tjänster, utbildning och sysselsättningsmöjligheter.
- T. Tillgång till grundläggande tjänster såsom dricksvatten, anständiga bostäder, elektricitet, utbildning, hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och internet är inte en realitet för alla invånare i de yttersta randområdena.
- U. Sysselsättningsgraden för kvinnor i de yttersta randområdena ligger betydligt under EU-genomsnittet och de nationella genomsnitten (47 % jämfört med 62 % i EU-27)¹⁶. Kvinnorna i de yttersta randområdena har alltför ofta otrygga och kortvariga

---

¹² COM(2022)0198, s.8: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022_en.pdf.

¹³ SWD(2022)0133, https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022-glance_en.pdf.

¹⁴ *Study on the impact of the COVID-19 pandemic on the outermost regions (OR): final report*, s. 9: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2216604f-7420-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-278731027>.

¹⁵ Eurostat 2021: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/edat_ifse_16/default/table?lang=en.

¹⁶ I SWD(2022)0133 från maj 2022 görs en jämförelse mellan sysselsättningsgraden bland kvinnor i de yttersta randområdena i förhållande till den genomsnittliga europeiska nivån. https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022-glance_en.pdf.

anställningar. Arbetslösheten bland kvinnor är högre än arbetslösheten bland män i alla yttersta randområden utom Réunion¹⁷.

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens antagande av det nya meddelandet om de yttersta randområdena¹⁸, särskilt de aspekter som rör sociala frågor. Parlamentet anser att detta meddelande utgör en möjlighet för de yttersta randområdena, särskilt när det gäller sysselsättningsrelaterade frågor. Parlamentet insisterar på behovet av att regelbundet övervaka genomförandet av kommissionens meddelande. Parlamentet betonar att indikatorer som rör socialpolitik, i synnerhet minskning av ungdomsarbetslösheten, bör vara en integrerad del av denna övervakning. Parlamentet anser att meddelandet skulle kunna göra det möjligt att förbättra situationen i de yttersta randområdena vad gäller lika möjligheter, särskilt för missgynnade grupper.
2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stärka struktur- och investeringsfonderna och andra källor till EU-finansiering till de yttersta randområdena, samt att skapa nya instrument och uppmuntra offentlig politik som främjar sysselsättning och inkluderande sociala insatser, med fokus på utvecklingen i dessa regioner och minskningen av ojämlikheter.
3. Europaparlamentet betonar att hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag, som erkänns i artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, måste göra det möjligt att anpassa unionens åtgärder rättsligt för att ge dessa områden verkliga möjligheter när det gäller utbildning, sysselsättning, sociala framsteg och levnadsvillkor.
4. Europaparlamentet betonar att skapandet av arbetstillfällen fortfarande är avgörande för att garantera trygghet, social sammanhållning, territoriell livskraft och de yttersta randområdenas attraktionskraft. Parlamentet noterar att de yttersta randområdenas strukturella begränsningar, såsom geografiskt avlägset läge och isolering, gör dem beroende av ett begränsat antal verksamhetssektorer. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att hjälpa de yttersta randområdena att utarbeta planer för att diversifiera verksamheter i syfte att förbättra arbetskraftsutbudet i dessa områden.
5. Europaparlamentet anser att entreprenörskap kan skapa sysselsättningsmöjligheter i de yttersta randområdena. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inleda informationskampanjer om alternativ och stödåtgärder för att hjälpa till att etablera verksamhet i de yttersta randområdena.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med de bakomliggande orsakerna till skolavhopp i de yttersta randområdena och att uppmuntra till utbyte av god praxis för att tillhandahålla konkreta lösningar på detta problem.
7. Europaparlamentet påpekar att förbättrade arbetsvillkor kan göra arbetstillfällen mer attraktiva och bekämpa arbetskraftsbristen i de yttersta randområdena. Parlamentet välkomnar i detta avseende den europeiska vårdstrategin, som på ett användbart sätt

---

¹⁷ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022_en.pdf, p. 5.

¹⁸ COM(2022)0198.

skulle kunna vägleda den offentliga politik som ska genomföras i de yttersta randområdena för att ta hand om den åldrande befolkningen.

8. Europaparlamentet betonar att den informella ekonomin är utbredd i de yttersta randområdena, vilket gör det svårt att analysera sysselsättningssiffror på ett korrekt sätt och att genomföra socialpolitiken på ett effektivt sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bekämpa odeklarerat arbete med hjälp av exempelvis incitamentssystem och förenklade deklarationsverktyg.
9. Europaparlamentet betonar att ett effektivt genomförande av den europeiska barngarantin är avgörande för att bekämpa barnfattigdom i de yttersta randområdena och bryta den onda cirkeln av generationsöverskridande fattigdom. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att inkludera särskilda åtgärder för de yttersta randområdena i sina nationella genomförandeplaner för den europeiska barngarantin och översynen av dessa. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa instrumentets fulla potential genom att säkerställa informationsspridning i samverkan med lokala intressenter.
10. Europaparlamentet betonar vikten av att förbättra de offentliga tjänsterna i de yttersta randområdena, genom förstärkt regionalt samarbete, ekonomisk diversifiering, investeringar i FoU och digitalisering, förstärkt yrkesutbildning, kompetenshöjnings- och omskolningsmöjligheter och aktiv arbetsmarknadspolitik, för att ta itu med långtidsarbetslösheten och i synnerhet ungdomsarbetslösheten (45,82 % jämfört med 16,8 % i EU-27)¹⁹.
11. Europaparlamentet bekräftar att ungdomars potential i de yttersta randområdena är en stor tillgång som ofta inte utnyttjas i tillräcklig utsträckning. Parlamentet erinrar om nödvändigheten för de yttersta randområdena att stärka ungdomars egenmakt, särskilt genom formell och icke-formell utbildning, för att förbättra anställbarheten genom kompetensutveckling och yrkesutbildning. Parlamentet betonar vikten av program för validering av förvärvade erfarenheter inom ramen för livslångt lärande.
12. Europaparlamentet efterlyser ett större deltagande av ungdomar från de yttersta randområdena i det volontärarbete och de lokala solidaritetsprojekt som möjliggjorts av Europeiska solidaritetskåren.
13. Europaparlamentet betonar att ungdomarnas sociala situation är ett centralt orosmoment i de yttersta randområdena. Parlamentet begär i detta avseende att den förstärkta ungdomsgarantin utnyttjas ordentligt i de yttersta randområdena. Parlamentet anser att det behövs en utvärdering av hur garantin genomförs i dessa områden, inbegripet en bedömning av de befintliga hindren för ungdomar, särskilt när det gäller tillgång till utbildning och sysselsättning.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja ungas sysselsättning i de yttersta randområdena, särskilt genom att tillsammans med lokala

---

¹⁹ I SWD(2022)0133 från maj 2022 görs en jämförelse mellan sysselsättningsgraden bland ungdomar i de yttersta randområdena i förhållande till den genomsnittliga europeiska nivån (EU-27).
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/outermost-regions/rup-2022/comm-rup-2022-glance_en.pdf.

berörda parter, inbegripet den privata sektorn, universitet, det civila samhällets organisationer och lokala myndigheter, upprätta gemensamma digitala kontaktpunkter för att hjälpa unga arbetssökande som söker jobb eller som vill starta eller överta ett företag. Parlamentet betonar nödvändigheten att säkerställa att de yttersta randområdena har attraktionskraft, att erbjuda möjligheter till sysselsättning inom olika sektorer av ekonomin för att undvika en situation där människor, särskilt unga människor, flyttar bort, och att förhindra att dessa områden avbefolkas.

15. Europaparlamentet betonar behovet av att utarbeta strategier för att hålla kvar ungdomar i de yttersta randområdena och bekämpa kompetensflykten. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang kommissionens meddelande *Att utnyttja talanger i Europas region*²⁰ och framhåller dess särskilda betydelse för de yttersta randområdena.
16. Europaparlamentet betonar behovet av att förbättra villkoren för de arbetstagare och deras familjer som är involverade i jordbruksproduktionen. Parlamentet anser det vara nödvändigt att skydda jordbruksprodukter från de yttersta randområdena, försvara och främja deras höga kvalitet samt underlätta för saluföringen av dem.
17. Europaparlamentet betonar att man måste säkerställa jämställdhet mellan kvinnor och män samt kvinnors sociala, ekonomiska och politiska egenmakt i de yttersta randområdena genom att främja tillgången till arbetstillfällen av god kvalitet, inklusive lika lön och skälig ersättning. Parlamentet betonar vikten av barnomsorg till ett överkomligt pris och av att bekämpa diskriminering, könsrelaterat våld och sexuella trakasserier, särskilt på arbetsplatsen. Parlamentet betonar vidare behovet att främja kvinnors deltagande på arbetsmarknaden för att öka sysselsättningen.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra sitt yttersta för att säkerställa tillgången till grundläggande tjänster i de yttersta randområdena. Parlamentet betonar att tillgång till dessa tjänster är en nyckelfaktor för att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet betonar att effektiv offentlig politik måste erbjuda lösningar för de mest utsatta i syfte att stärka den sociala sammanhållningen.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fokusera på förebyggande, social återintegrering och återgång till sysselsättning i samband med genomförandet av EU:s narkotikastrategi. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheterna till EU-finansiering av behandlingscentrum i de yttersta randområdena för vård och rehabilitering av narkotikamissbrukare och för deras återinträde på arbetsmarknaden. Parlamentet varnar för att nya beroendeformer har upptäckts i de yttersta randområdena, särskilt den ökade användningen av syntetisk narkotika, som medför allvarliga risker för ungdomars psykiska hälsa och som förtjänar särskild uppmärksamhet²¹.
20. Europaparlamentet betonar att sysselsättningsincitament är användbara för att förbättra integrationen och kvarhållandet av mindre gynnade grupper på arbetsmarknaden i de

---

²⁰ COM(2023)0032, den 17 januari 2023.

²¹ *Relatório anual 2021 – a situação do país em matéria de drogas e toxicodependências*, 2022, s. 20, https://www.sicad.pt/BK/Publicacoes/Lists/SICAD_PUBLICACOES/Attachments/178/RelatorioAnual_2021_%20ASituacaoDoPaisEmMateriaDeDrogasEToxicoddependencias.pdf.

yttersta randområdena. Parlamentet anser att sådana sysselsättningsincitament bör ta hänsyn till långsiktiga behov och hållbarhet.

21. Europaparlamentet betonar att de ekonomiska och arbetsmarknadsrelaterade stödåtgärderna som svar på covid-19-pandemin, såsom att göra systemet för statligt stöd, återhämtningsstödet för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU) samt investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset (CRII) och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus (CRII+) smidigare, har förhindrat ytterligare förlust av arbetstillfällen. Parlamentet betonar att det behövs en grundlig utvärdering av den nationella politik och de nationella stödprogram som har använts i de yttersta randområdena för att mildra covid-19-pandemins effekter på sysselsättningen i syfte att identifiera effektiva instrument för fortsatt och framtida användning.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna i utvärderingen, förnyelsen och anpassningen av befintliga särskilda ekonomiska zoner i syfte att främja ekonomisk och social återhämtning, sysselsättningsskapande och kompetensutveckling i de yttersta randområdena, i synnerhet för de mest sårbara och lovande sektorerna, samtidigt som anständiga arbetsvillkor och tillämpliga arbetsmiljöregler garanteras. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att bedöma om de andra yttersta randområdena skulle kunna dra nytta av särskilda ekonomiska zoner, liksom de ekonomiska, sociala, miljömässiga och skattemässiga konsekvenserna, och att vid behov underlätta inrättandet av dem. Parlamentet betonar behovet av att främja lokala marknader, produktionen av lokala produkter, hållbarheten i ekonomisk verksamhet, inbegripet turism, och förmågan att främja ekonomisk innovation, t.ex. när det gäller förnybar energi.
23. Europaparlamentet betonar vikten av ESF + i de yttersta randområdena för att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de yttersta randområdena att förbättra tillgången till ESF+ i de yttersta randområdena genom att lansera informationskampanjer, främja utbyte av god praxis, öka EU:s medfinansiering, tillhandahålla stödtjänster för projektledare och utbildning för förvaltningsmyndigheter i syfte att stärka deras personmässiga och administrativa kapacitet, och genom att ge dem mer EU-medel för att underlätta förfinansiering. Parlamentet uppmanar kommissionen att minska den administrativa bördan för de sökande.
24. Europaparlamentet betonar att EU:s politik måste kompletteras med tillräcklig finansiering som grundar sig på en skräddarsydd territoriespecifik strategi för att säkerställa att människor har lika möjligheter och att de yttersta randområdena fullt ut kan dra nytta av EU-initiativ. I synnerhet uppmanar parlamentet kommissionen och medlemsstaterna att sträva efter att göra framsteg med genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, bland annat på områdena sysselsättning av god kvalitet, utbildning, kompetens, social delaktighet och lika tillgång till hälso- och sjukvård. Parlamentet välkomnar i detta avseende de ytterligare anslagen på 370 miljoner euro till de yttersta randområdena inom ramen för ESF+ för perioden 2021–2027.

25. Europaparlamentet betonar att utbildning och integration på arbetsmarknaden är ett viktigt instrument för att bekämpa fattigdom och ojämlikhet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja åtgärder som riktar sig till missgynnade och lågkvalificerade grupper i de yttersta randområdena, särskilt unga som varken arbetar eller studerar, med tonvikt på utbildning som möjliggör fortsatt kompetensutveckling. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och de berörda regionala och lokala myndigheterna att se till att utbildningsutbudet diversifieras i enlighet med regionernas och deras befolkningars behov och samtidigt säkerställa lika möjligheter genom att stärka åtgärder för att bekämpa arbetslöshet, fattigdom och social utestängning i de yttersta randområdena, bland annat genom att stärka de offentliga arbetsförmedlingarna, främja livslångt lärande och andra åtgärder som är inriktade på yrkesmässig utveckling.
26. Europaparlamentet konstaterar att det finns ett kompetensglapp i de yttersta randområdena. Parlamentet välkomnar i detta hänseende kommissionens beslut att göra 2023 till Europaåret för kompetens. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla särskilda åtgärder som gynnar de yttersta randområdena, såsom att identifiera kompetensbehoven i de yttersta randområdena på kort, medellång och lång sikt.
27. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av Alma-initiativet för aktiv inkludering av missgynnade ungdomar. Parlamentet betonar att detta initiativ är av särskilt intresse för de yttersta randområdena, där det finns många unga som varken arbetar eller studerar. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att detta initiativ åtföljs av tillräckliga finansiella resurser för att garantera största möjliga antal stödmottagare. Parlamentet anser att positiva åtgärder bör vidtas för att säkerställa deltagande av ungdomar från de yttersta randområdena.
28. Europaparlamentet betonar behovet av investeringar i digitala färdigheter, infrastruktur, konnektivitet och digital utrustning för att säkerställa en inkluderande digital omställning i de yttersta randområdena. Parlamentet anser att digitalisering är ett av de sätt på vilka de yttersta randområdena kan övervinna sina geografiska hinder och öka tillgången till utbildning och digitala offentliga tjänster. Parlamentet framhåller de yttersta randområdenas potential att bli ett attraktivt resmål för internationella distansarbetare.
29. Europaparlamentet noterar att haven och oceanerna runt de yttersta randområdena utgör en möjlighet att utveckla sektorer som tillhandahåller blå arbetstillfällen och bidrar till dessa områdens attraktionskraft. Parlamentet påminner om att fiskeflottorna i de yttersta randområdena håller på att åldras. Parlamentet betonar den roll som viktiga ekonomiska sektorer spelar för att upprätthålla sysselsättningen i de yttersta randområdena, särskilt jordbruk, fiske, turism och skogsbruk. Parlamentet betonar i detta avseende behovet av att locka ungdomar till dessa, liksom andra, sektorer som har potential att bli ekonomiska drivkrafter i dessa regioner.
30. Europaparlamentet framhåller att det därför är oerhört viktigt att det särskilda programmet för vissa regioner beroende på dessa regioners avsides läge och ökaraktär (Posei) kan fortsätta att stödja finansieringen och utvecklingen av den lokala ekonomin, för att på så sätt upprätthålla sysselsättningen i dessa områden. Parlamentet uppmanar kommissionen att erkänna de yttersta randområdenas särdrag och stödja initiativ för att

skapa bättre villkor för arbetstagare inom jordbruks- och fiskerisektorn samt säkerställa en bättre generationsförnyelse.

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utbyta bästa praxis att öka dessa sektors attraktionskraft eftersom de bidrar till livsmedelsförsörjningen i dessa regioner. Parlamentet betonar att etableringsstöd inom dessa sektorer är relevant för att uppnå detta mål. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla ett starkt stöd till de yttersta randområdena för att främja en ny hållbar ekonomisk modell och utvecklingen av en social ekonomi genom målinriktade initiativ som främjar sysselsättning och nya ”gröna” yrken.
32. Europaparlamentet betonar att de yttersta randområdenas ekonomier är starkt beroende av turism- och transportsektorerna, som drabbades hårt av covid-19-pandemin. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna samt de berörda regionala och lokala myndigheterna att samarbeta för att på bästa sätt säkerställa de yttersta randområdenas socioekonomiska återhämtning, med beaktande av utmaningar såsom stigande priser på grund av inflation och avbrott i leveranskedjorna.
33. Europaparlamentet betonar att de yttersta randområdena är särskilt känsliga för ekonomiska kriser, såsom krisen till följd av den nuvarande inflationsökningen. Parlamentet uppmanar kommissionen att främja instrument som kompenserar krisernas effekter för befolkningen i de yttersta randområdena, bland annat genom att kontrollera priserna på livsmedel och energiprodukter, och därigenom bekämpa uppkomsten av nya fickor av fattigdom och utestängning.
34. Europaparlamentet upprepar behovet av att beakta de yttersta randområdenas särdrag i varje årlig cykel av den europeiska planeringsterminen och av att dessa särdrag återspeglas i de landsspecifika rekommendationerna för Portugal, Spanien och Frankrike.
35. Europaparlamentet betonar att de yttersta randområdena är särskilt känsliga för konsekvenserna av extrema väderhändelser till följd av klimatförändringar, och att detta särskilt påverkar både lokalbefolkningen och produktionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa snabbare insatsmekanismer, bland annat genom solidaritetsfonden.
36. Europaparlamentet betonar de skillnader som finns även mellan de yttersta randområdena, varav vissa ännu inte har kunnat ge sina befolkningar tillgång till grundläggande sanitet och dricksvatten. Parlamentet påpekar dessutom att många av de mest isolerade personerna i dessa regioner inte har bra internettäckning via bredband eller ens tillgång till bredbandsinternet.
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att intensifiera sin kommunikation i de yttersta randområdena om befintliga EU-program som rör sysselsättning och yrkesutbildning samt sin närvaro på plats genom att inrätta fysiska kontor.
38. Europaparlamentet betonar bristen på arbetskraft inom grundläggande sektorer i de yttersta randområdena och ökningen av materialpriserna, vilket gör det svårt att genomföra strukturprojekt i dessa regioner.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja universitetspartnerskap för att uppmuntra studentrörlighet till och från de yttersta randområdena samt utbyten mellan de yttersta randområdena.
40. Europaparlamentet välkomnar att det i programmet Erasmus+ 2021–2027 anges att hänsyn måste tas till begränsningarna kopplade till de yttersta randområdenas avlägsna läge. Parlamentet noterar dock att det finansiella stöd som beviljas ofta är otillräckligt för att främja rörlighet. Parlamentet begär att maximalt stödbelopp ska beviljas studenter från de yttersta randområdena när programmet Erasmus+ genomförs, vid behov med en ekonomisk ökning för att täcka de verkliga resekostnaderna.
41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utveckla partnerskap med tredjeländer som gränsar till de yttersta randområdena inom ramen för programmet Erasmus+ för att ytterligare främja universitetsutbyten och affärsutbyten inom de yttersta randområdenas geografiska område.
42. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inom ramen för Erasmus+ överväga att skapa utbyten mellan ungdomar inom yrkesutbildning, så att företag i de yttersta randområdena och i kontinentala Europa både kan skicka och ta emot en person under samma period.
43. Europaparlamentet stöder främjandet av åtgärder för aktivt åldrande i dessa regioner, såsom att bredda räckvidden för ”idrottsinsatser” inom Erasmus+ -programmet till att omfatta initiativ som främjar fysisk aktivitet för äldre och idrottsaktiviteter mellan generationerna. Parlamentet stöder dessutom, som en del av en strategi för livslångt lärande, incitament för att inrätta ett europeiskt nätverk av universitet för äldre i de yttersta randområdena, med särskilda inlärningsverktyg och särskild tillgång till information, utbyte av bästa praxis och studentutbyten.
44. Europaparlamentet upprepar behovet av att vidta åtgärder för att uppmuntra etableringen av hälso- och sjukvårdspersonal för att minska skillnaderna i hälso- och sjukvårdstjänster.
45. Europaparlamentet påpekar att det fortfarande finns betydande ojämlikheter inom hälso- och sjukvårdssektorn i EU, särskilt i de yttersta randområdena, bland annat när det gäller att förebygga och bekämpa cancer. Parlamentet betonar behovet av att identifiera och särskilt uppmärksamma invånarna i dessa regioner för att säkerställa att de har god tillgång till tjänster för att förebygga och bekämpa cancer, genom att uppmuntra och stödja skapandet av offentliga strategier som en del av Europas plan mot cancer.
46. Europaparlamentet betonar behovet av att vidta åtgärder för att främja och stödja inrättandet av lärare, särskilt inom områdena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, som är viktiga för att stödja den gröna och den digitala omställningen, garantera kunskaper inom dessa områden och stimulera unga människors intresse för dem.
47. Europaparlamentet betonar vikten av skolmatsalar för att se till att barn i de yttersta randområdena får näringsrik kost och, i många fall, för att säkerställa att de äter regelbundet. Parlamentet bekräftar därför vikten av EU:s program för frukt och grönsaker i skolan, som bör ta hänsyn till dessa regioners sårbarhet. Parlamentet

efterfrågar i synnerhet att nationella planer anpassas för att bättre tillgodose dessa behov.

48. Europaparlamentet påpekar risken för energifattigdom för familjer i de yttersta randområdena till följd av de högre levnadskostnaderna och energipriserna. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att ta hänsyn till denna situation i alla extraordinära verktyg och åtgärder som den eventuellt inrättar för att säkerställa tillgång till grundläggande energitjänster.
49. Europaparlamentet noterar att vissa av de yttersta randområdena står inför en massiv utvandring av unga högstskoleutbildade till kontinenten på grund av det avlägsna läget, brist på infrastruktur och brist på möjligheter på den lokala arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar de yttersta randområdena att utveckla särskilda strategier som syftar till att locka ungdomar från de yttersta randområdena att återvända till dessa områden.
50. Europaparlamentet betonar att den åldrande befolkningen, den ökade medellivslängden och de sjunkande födelsetalen, trots antalet ungdomar, också är oroande i de yttersta randområdena, inte bara på grund av att de leder till en krympande arbetskraft och ett betydande tryck på de sociala trygghetssystemen, utan också på grund av behovet av att vidta åtgärder för att se till att våra medborgare åtnjuter självständighet och ett värdigt liv.
51. Europaparlamentet betonar betydelsen av det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar (Eures) och fäster särskild uppmärksamhet vid arbetsmarknadens prioriterade behov inom Eures-verksamheten för att hjälpa arbetslösa tillbaka till arbetsmarknaden och underlätta den fria rörligheten för arbetstagare till de yttersta randområdena.
52. Europaparlamentet påpekar att det fortfarande finns ett stort behov av subventionerade bostäder i de yttersta randområdena, vars infrastruktur också bör uppfylla en rad hållbarhetskrav, i linje med målen för att uppnå klimatneutralitet. Parlamentet anser att dessa krav varken bör hindra kampen mot ojämlikhet eller försämra den sociala rättvisan i dessa regioner, och att det därför åligger EU:s medlemsstater och regionala myndigheter att uppmuntra skapandet och tillhandahållandet av de nödvändiga instrumenten.
53. Europaparlamentet beklagar minskningen av den starka solidariteten mellan generationerna i de yttersta randområdena. Parlamentet anser att denna koppling mellan generationerna skulle kunna stärkas genom inrättandet av mentorprogram för att stärka kunskapsdelning och individanpassat stöd till unga människor och arbetssökande.
54. Europaparlamentet betonar att regelbunden, säker och tillgänglig mobilitet för människor i de yttersta randområdena också är en åtgärd för social sammanhållning som ger åtkomst till nya möjligheter till sysselsättning, utbildning samt hälso- och sjukvård. Parlamentet upprepar därför behovet av en europeisk och nationell transportpolitik som gör det möjligt att uppnå detta mål och i synnerhet ett särskilt program för transporter i dessa regioner.

55. Europaparlamentet noterar att de yttersta randområdena skulle vara lämpliga områden för att utveckla innovativ socialpolitik såsom en ”väg till en tredje chans” som syftar till social återintegrering och återintegrering på arbetsmarknaden av arbetstagare i alla åldrar eller äldreomsorg med tanke på den åldrande befolkningen.
56. Europaparlamentet betonar den viktiga roll som den sociala ekonomin spelar i de yttersta randområdena, som partner till regionala och lokala myndigheter när det gäller att bekämpa de begränsningar som är kopplade till avlägset läge, fattigdom och social utestängning, och för att skapa arbetstillfällen och utveckla initiativ i dessa regioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa de yttersta randområdenas deltagande i europeiska nätverket av städer och regioner för social ekonomi.
57. Europaparlamentet stöder inrättandet av ett pilotprojekt för ett förenklat EU-program med direktåtkomst som riktar sig till privata institutioner för socialt stöd i de yttersta randområdena, med icke återbetalningspliktiga budgetposter för småskaliga projekt, stöd till utbildning av teknisk personal och stödpersonal inom de olika insatsområdena, samfinansiering av storskaliga projekt som inbegriper gränsöverskridande partnerskap och stöd till initiativ för utbyte av bästa praxis.
58. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut använda den europeiska planeringsterminens verktyg och de landsspecifika rekommendationerna för att analysera och ge råd om offentlig politik i de yttersta randområdena i syfte att uppnå uppåtgående social konvergens.
59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anordna ett socialt toppmöte i de yttersta randområdena för att diskutera och genomföra Portomålen och den europeiska pelaren för sociala rättigheter inom dessa områden. Parlamentet betonar vikten av att inkludera intressenter från de yttersta randområdena för att säkerställa egenansvar och korrekt genomförande av socialpolitiken.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	6.2.2023
Slutomröstning: resultat	+: 35 -: 0 0: 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Milan Brglez, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Radan Kanev, Stelios Kypourouopoulos, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Carmen Avram, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Véronique Trillet-Lenoir, Kim Van Sparrentak
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Franc Bogovič, Vlad Gheorghe

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

35	+
ID	Dominique Bilde
PPE	Franc Bogovič, Jarosław Duda, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kypourouopoulos, Dennis Radtke
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru, Samira Rafaela, Véronique Trillet-Lenoir
S&D	João Albuquerque, Carmen Avram, Gabriele Bischoff, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli, Marianne Vind
The Left	Leila Chaibi, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Kim Van Sparrentak

0	-

2	0
ECR	Elzbieta Rafalska
ID	Guido Reil

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster

31.1.2023

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR TRANSPORT OCH TURISM

till utskottet för regional utveckling

över utvärderingen av kommissionens nya meddelande om de yttersta randområdena (2022/2147(INI))

Föredragande av yttrande: Beata Mazurek

FÖRSLAG

Utskottet för transport och turism uppmanar utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- A. De yttersta randområdena är en integrerad del av EU och bidrar med både möjligheter och utmaningar kopplade till deras höga värde för den biologiska mångfalden, effekterna av klimatförändringar samt rörlighet, tillgänglighet och konnektivitetsbegränsningar. Dessa områden bör därför ha tillgång till EU:s finansieringsinstrument och program som stöder rörlighet, transport och turism.
- B. De yttersta randområdena är i hög grad beroende av transporter, särskilt luft- och sjöförbindelser som deras enda förbindelseänkar till kontinenten, och drabbas av extra kostnader i samband med import och export av varor och tjänster, den regionala ekonomiska utvecklingen samt persontransporter. När det gäller ögrupper förvärrar isolering både från fastlandet och mellan de enskilda öarna dessa utmaningar.
- C. De yttersta randområdena kännetecknas av sitt avlägsna läge och ökaraktär vilket gör dem ännu mer sårbara. De är särskilt beroende av verksamhet som grundar sig på blå ekonomi, såsom sjötransport, sjöfart och turism. Hamnar är viktiga nav för gods- och persontransport.
- D. Koldioxidutsläppen i sjö- och luftfartssektorn måste minska om man ska uppnå målen i den europeiska gröna given och den europeiska klimatlagen⁵⁹. De yttersta randområdena bör ges tillräckligt med tid för att anpassa sig till en sådan omställning.
- E. Turismen bidrar i betydande utsträckning till de yttersta randområdenas ekonomier. Sektorn har drabbats hårt av covid-19-krisen och stigande energi-, bränsle- och livsmedelspriser till följd av Rysslands olagliga invasion av Ukraina. Den måste därutöver reagera på den gröna och digitala omställningen.

---

⁵⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).

- F. Den blå ekonomin spelar en avgörande roll för de yttersta randområdenas ekonomiska tillväxt och välbefinnande. Kust- och havsturism står för 60 % av sysselsättningen inom den blå ekonomin, och den behöver väl kvalificerad och kompetent arbetskraft.
- G. I EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 konstateras det att de yttersta randområdenas värde för den biologiska mångfalden är exceptionellt högt, och det bekräftas att kommissionen skulle välkomna att de yttersta randområdena införlivas i EU:s Natura 2000-nätverk av skyddade områden, vilket ännu inte har skett.
- H. De yttersta randområdena är särskilt utsatta för följderna av klimatförändringarna trots att de inte i någon betydande utsträckning har bidragit till orsakerna till klimatförändringarna.
- I. För att kombinera ekonomisk utveckling och bevarande av sårbara ekosystem bör de yttersta randområdena utnyttja sin stora potential att utveckla sådana nyckelsektorer som beror på deras naturliga läge, såsom ekoturism och andra delsektorer inom turism, hållbar rörlighet, den cirkulära ekonomin och förnybar energi.
1. Europaparlamentet upprepar behovet av att säkerställa den territoriella sammanhållningen av alla yttersta randområden genom sjö- och lufttransporter. Parlamentet anser att transporter inte bör påverkas av oproportionerligt höga kostnader, vare sig för personer eller gods.
  2. Europaparlamentet ser positivt på kommissionens förslag att se över förordningen om det transeuropeiska transportnätet (TEN-T)⁶⁰, för att identifiera de yttersta randområdenas konnektivitetsbehov och betona sammanhållning och tillgänglighet som mål och prioriteringar för att de ska kunna bli berättigade till stöd från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE). Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna och kommissionen att i detta syfte införliva dessa regioners infrastruktur i TEN-T, om detta är tillämpligt, för att få tillgång till FSE, med tillhörande högsta samfinansieringsnivåer på 70 %, och de europeiska transportkorridorerna, för att bl.a. erbjuda stöd till infrastruktur för tankning av alternativa bränslen i hamnar och utbyggnad och underhåll av dessa, rörlighet i städerna, luftfart och vägnätet.
  3. Europaparlamentet påpekar att man i det preliminära interinstitutionella avtalet om översynen av reglerna för EU:s utsläppshandelssystem som är tillämpliga på luftfart drog slutsatsen att flygningar mellan en flygplats belägen i ett yttersta randområde i en medlemsstat och en flygplats i samma medlemsstat, inbegripet en annan flygplats i ett av de yttersta randområdena i samma medlemsstat, bör undantas från EU:s utsläppshandelssystem fram till 2030. Parlamentet anser också att sjöresor mellan en hamn i ett yttersta randområde i en medlemsstat och en hamn i samma medlemsstat, inbegripet en annan hamn i ett yttersta randområde i samma medlemsstat, samt fartygens verksamhet när de befinner sig i dessa hamnar, bör undantas från EU:s utsläppshandelssystem fram till 2030. Parlamentet påpekar att de undantag som föreskrivs i parlamentets ståndpunkt av den 19 oktober 2022 om FuelEU Maritime⁶¹ bör

---

⁶⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 av den 11 december 2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU (EUT L 348, 20.12.2013, s. 1).

⁶¹ Europaparlamentets ståndpunkt av den 19 oktober 2022 om förslaget till Europaparlamentets och rådets

respekteras samtidigt som den gröna omställningen påskyndas, med beaktande av de yttersta randområdenas särdrag.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till regionernas särdrag vid översynen av alla relevanta rättsakter genom att presentera konsekvensbedömningar för de yttersta randområdena som ger den information som behövs om de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna, i enlighet med kommissionens agenda för bättre lagstiftning.
5. Europaparlamentet betonar att 55 %-paketet och dess lagstiftningsförslag inte har åtföljts av någon konsekvensbedömning som är specifik för de yttersta randområdena, och betonar att de yttersta randområdena på grund av sina särdrag och behov behöver ytterligare stöd för att bli garanterade en rättvis grön omställning, särskilt inom ramen för politiken i 55 %-paketet.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att särbehandla de yttersta randområdena med avseende på statligt stöd till transportsektorn som inte på något sätt snedvrider konkurrensen inom EU.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att underlätta användningen av EU-verktyg för konnektivitet och rörlighet. Parlamentet anser att det i detta syfte är viktigt att lägga fram särskilda ansökningsomgångar för projekt i de yttersta randområdena inom ramen för de EU-program som förvaltas av kommissionen samt att anordna informationsdagar om de möjligheter som de yttersta randområdena har. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utnyttja dessa finansieringsmöjligheter, såsom ansökningsomgångar för projekt för att ersätta undervattenskablar, för att säkerställa att de yttersta randområdena uppnår en hög grad av konnektivitet senast 2050.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta ett program med alternativ som är specifika för de yttersta randområdenas avlägsna läge och ökaraktär (Posei) på transportområdet för att kompensera för de kumulativa nackdelar och svårigheter som de yttersta randområdena har, bland annat avlägset läge, låg konnektivitet och rörlighet, beroende av luft- och sjötransporter och besvärliga terrängförhållanden. Parlamentet efterlyser en betydande ökning av de budgetposter som är knutna till sammanhållning, nämligen de som kan bidra till offentliga investeringar i hållbara och digitaliserade mobilitetsalternativ och transportinfrastruktur.
9. Europaparlamentet framhäver att det enligt TEN-T-riktlinjerna är en prioritering att säkerställa och stärka tillgängligheten och konnektiviteten för samtliga regioner i EU och att särskild uppmärksamhet måste fästas vid de yttersta randområdena och andra regioner med demografiska utmaningar och svårigheter vad gäller tillgänglighet, såsom öar och avlägsna områden. Parlamentet påminner om att FSE 2021–2027 föreskriver en högsta samfinansieringsnivå på 70 % för projekt i de yttersta randområdena som avser transporter, digitalisering och energi.

---

förordning om användning av förnybara och koldioxidsnåla bränslen för sjötransport och om ändring av direktiv 2009/16/EG. (Antagna texter: P9_TA(2022)0367).

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja utvecklingen av hållbar rörlighet i de yttersta randområdena genom att främja alternativ till fossila bränslen och en modernisering av hamn- och flygplatsinfrastruktur med minskning av utsläpp, luftföroreningar och buller, inbegripet genom höjda investeringar.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de regionala myndigheterna att främja och säkerställa en diversifiering av transportslagen inbegripet genom att stödja uppförandet av nödvändig infrastruktur, såsom cykelbanor och gångvägar, med beaktande av de yttersta randområdenas särdrag, exempelvis deras orografi.
12. Europaparlamentet beklagar att många människor i dessa regioner saknar tillgång till grundläggande tjänster, inbegripet tillgång till kollektivtrafik, vilket i sin tur påverkar möjligheterna att få tillgång till andra tjänster, utbildning och ekonomiska möjligheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att i nära samarbete med lokala och regionala myndigheter vidta ytterligare åtgärder för att förbättra denna tillgång, bland annat genom att införa innovativa rörlighetssystem. Parlamentet förespråkar att det ska utvecklas pilotprojekt och förberedande åtgärder, med utgångspunkt i strategier och initiativ som planer för hållbar rörlighet i städer (för urban rörlighet) och planer för smarta landsbygdstransportområden (för rörlighet på landsbygden), som strävar efter att sammanföra berörda parter för att skapa ett meningsfullt och samstämt transportutbud för såväl invånare som besökare.
13. Europaparlamentet påminner om att alla medlemsstater måste ha en modern, säker och hållbar transportinfrastruktur för att underlätta resandet i EU, göra de yttersta randområdena, randområdena och de avlägset belägna områdena samt öarna mer tillgängliga för inomeuropeisk och internationell turism och stärka den territoriella sammanhållningen.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en plattform för tekniskt stöd till de yttersta randområdena för att underlätta tillgången till EU-finansiering för stora projekt inom transport- och turismområdet och att anordna workshoppar, informationsturnéer och informationsdagar om inledandet av ansökningsomgångar eller projekt för dessa områden.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att inrätta en särskild kvalitetsmärkning för turism som speglar en hållbar och digitaliserad turism och utbudet av matupplevelser.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta de yttersta randområdenas särdrag och extra begränsningar när den utformar och bedömer påverkan av lagstiftning på turistområdet, i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget, eftersom dessa regioner är kraftigt beroende av turismen för sin ekonomiska, sociala och kulturella utveckling. Parlamentet påminner om behovet av att säkerställa lämplig finansiering för att skydda de yttersta randområdenas tillgänglighet och säkerställa EU-finansiering för att stödja återhämtningen och utvecklingen av en hållbar och digitaliserad turismsektor, bland annat genom att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet inom sektorn genom att stärka det livslånga lärandet och tillhandahålla omfattande vägledningar som kartlägger all tillgänglig information om EU:s finansieringsmöjligheter.

17. Europaparlamentet konstaterar att hållbara typer av turism, främst ekoturism, har en avsevärd potential vad gäller fortsatt utveckling av de yttersta randområdena eftersom de är knutna till många olika miljömässiga, ekonomiska och samhällsrelaterade sektorer som kan få betydande multiplikatoreffekter för andra näringar.
18. Europaparlamentet anser att de yttersta randområdena kan bli föregångare vad gäller hållbarhet, genom att fokusera på hållbar turism, inbegripet småskaliga, lokalt ägda företag som betonar det som gör resmålet unikt, tillhandahåller sysselsättning för lokalbefolkningen, respekterar lokala seder och bruk och är i samklang med lokala traditioner och de naturliga ekosystemen. Parlamentet uppmanar kommissionen att främja utvecklingen av dessa nya affärsmodeller.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en budgetpost för finansiering av turism i den kommande fleråriga budgetramen, att ställa medel till förfogande för turism i EU:s årliga budget och att inrätta ett europeiskt organ för turism.
20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en gemensam EU-strategi för turism som bör säkerställa sektorns motståndskraft mot, bland annat, följderna av framtida pandemier eller andra händelser som äventyrar turistverksamheten, såsom klimatförändringarna, och som bör beakta de yttersta randområdenas särskilda situation. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att göra hållbar turism till det övergripande målet i sin turismstrategi, i stället för bara en av strategins pelare, och uppmanar till att detta följs upp i de finansiella program och EU-strategier som kan kopplas till turismen.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja turistsektorn i de yttersta randområdena för att främja dess återhämtning och digitala och gröna omställning, med särskild betoning på mikroföretagen samt små och medelstora företag i sektorn, inbegripet genom att använda befintliga EU-medel och skapa pilotprojekt för resmål i de yttersta randområdena.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utveckla initiativ för sjöfarts- och kustturism, i synnerhet utvecklingen och utvidgningen av ett ruttsystem för sådana initiativ.
23. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att frigöra de yttersta randområdenas potential genom en korrekt fördelning av medel ur struktur- och investeringsfonderna, genom investeringar, lämpliga reformer och ingivande av förslag avseende respektive EU-finansiering, vilket är medlemsstaternas och inte regionernas ansvar, och genom att stödja den gröna och digitala omställningen. Parlamentet framhäver samtidigt att de yttersta randområdena kan vara viktiga spelare i samband med dessa omställningar och att de har potential att fungera som nav för gröna och digitala projekt, som kan bidra till att utforma en ekonomisk modell som värdesätter hållbarhet och innovation.
24. Europaparlamentet framhäver behovet av att utarbeta beredskapsplaner för transportsektorn i de yttersta randområdena, i syfte att säkerställa sektorns motståndskraft, särskilt i fråga om infrastruktur och offentliga tjänster, med beaktande av följderna av covid-19-pandemin och dragna lärdomar, i syfte att i framtiden undvika avbrott i tillhandahållandet av viktiga tjänster för transport av personer och gods, i synnerhet i samband med hälsokriser, extrema väderhändelser eller konflikter såsom Rysslands illegala invasion av Ukraina.

25. Europaparlamentet framhåller att de yttersta randområdenas potential endast kan utnyttjas till fullo genom samarbete mellan olika berörda parter, inbegripet EU-myndigheter samt nationella, regionala och lokala myndigheter, ekonomiska och sociala aktörer, det civila samhället, den akademiska världen och icke-statliga organisationer. Parlamentet framhåller i detta avseende de positiva bidragen från konferensen för presidenterna från EU:s yttersta randområden för att identifiera dessa regioners prioriteringar och utmaningar och ge incitament till ytterligare insatser. Parlamentet påpekar att det också är viktigt med samarbete mellan de yttersta randområdena för att säkerställa en helhetssyn som tillmötesgår deras specifika behov och utbytet av bästa praxis.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	31.1.2023
Slutomröstning: resultat	+: 39 -: 0 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Dominique Riquet, Vera Tax, Achille Variati, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Sara Cerdas, Ignazio Corrao, Clare Daly, Nicola Danti, Markus Ferber, Maria Grapini, Colm Markey, Beata Mazurek, Ljudmila Novak, Jörgen Warborn

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

39	+
ECR	Beata Mazurek, Roberts Zile, Kosma Zlotowski
ID	Philippe Olivier
PPE	Gheorghe Falcă, Markus Ferber, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Colm Markey, Ljudmila Novak, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Nicola Danti, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Sara Cerdas, Ismail Ertug, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

0	-

1	0
ECR	Peter Lundgren

Teckenförklaring:

- + : Ja-röster
- : Nej-röster
- 0 : Nedlagda röster

1.2.2023

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING

till utskottet för regional utveckling

över utvärderingen av kommissionens nya meddelande om yttersta randområden
(2022/2147(INI))

Föredragande av yttrande: Gabriel Mato

FÖRSLAG

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling uppmanar utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- A. Jordbruket är en central sektor för de yttersta randområdenas ekonomi, sysselsättning samt territoriella och sociala sammanhållning.
  - B. Jordbruksföretagen i de yttersta randområdena hotas av sitt avlägsna läge, begränsad mångfald i produktionen på grund av lokala förhållanden och klimatförhållanden och den historiska utvecklingen, ett stort beroende av lokala marknader, klimatkrisen, miljöförstörelsen, förlusten av biologisk mångfald och energibrist samt vanligt förekommande brist på rent dricksvatten.
  - C. 80 procent av Europas biologiska mångfald finns i de yttersta randområdena, som också hyser många av EU:s endemiska arter och mycket sällsynta primära ekosystem. De yttersta randområdena hör också till EU:s ekologiskt sett mest sårbara områden eftersom deras ringa storlek, isolering och stora endemiska biologiska mångfald gör dem särskilt utsatta för antropogena och klimatförändringsorsakade faktorer som hotar de naturliga ekosystemen på global nivå och de samhällen som är beroende av dem.
  - D. De flesta yttersta randområden är mycket sårbara för klimatförändringar och extrema väderhändelser, såsom orkaner, och denna situation förvärras av det faktum att de ligger längre bort från fastlandet, i vidsträckta havsområden.
  - E. Principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter är mycket viktiga, inbegripet det fokus som läggs på undanröjande av bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och främjande av jämställdhet och jämställdhetsintegrering.
1. Europaparlamentet välkomnar EU:s åtagande om att fortsatt kraftfullt stödja jordbruk och fiske i de yttersta randområdena. I samband med detta välkomnar parlamentet att den nya ändrade strategin för de yttersta randområdena erkänner jordbrukets avgörande betydelse för att skapa arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt i dessa områden.

Parlamentet välkomnar dessutom det utökade samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna som ska göra det möjligt för dem att anpassa och modernisera den verksamhet som finansieras av det särskilda programmet för vissa regioner beroende på dessa regioners avsides läge och ökaraktär (Posei). Parlamentet betonar att slutsatserna i kommissionens rapport från 2016 om genomförandet av Posei-programmet⁶², som belyser programmets förmåga att hantera de yttersta randområdenas specifika utmaningar inom jordbruket såsom anges i artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF), fortfarande är i högsta grad relevanta. Parlamentet påminner om att slutsatserna i kommissionens rapport från 2021 om genomförandet av Posei framhävde programmets positiva övergripande resultat och dess genomslagskraft när det gäller att stärka det lokala jordbruket och den lokala livsmedelsproduktionen samt att begränsa risken för nedläggningar inom jordbruket, något som skulle få betydande negativa konsekvenser för sysselsättningen och för de yttersta randområdenas sociala och territoriella aspekter.

2. Europaparlamentet anser att Posei bör behållas som ett permanent EU-program kopplat till den gemensamma jordbrukspolitikerna och finansieras med EU-medel, med tanke på de permanenta begränsningar som de yttersta randområdena möter. Parlamentet anser vidare att Posei bör stärkas för att stödja hållbar lokal produktion, minska de yttersta randområdenas beroende av jordbruksprodukter och jordbruksbaserade livsmedel, säkerställa livsmedelstryggheten och garantera producenter från dessa regioner tillträde både till lokala marknader och till andra marknader i EU, för att hjälpa dem att nå upp till ambitionerna i den nya gröna given samt hantera ökad konkurrens från tredjeländer och kraftigt stigande energipriser. Parlamentet efterlyser i detta avseende en ökning av budgeten för Posei, som är nödvändig för att möta de ökande behoven och säkerställa en hållbar utveckling av den lokala produktionen i dessa regioner, som har betydande extra produktionskostnader. Parlamentet påminner om att det nuvarande anslaget beräknades 2006 och att det sedan dess har skett betydande förändringar i de ekonomiska villkoren och i handelsvillkoren. Parlamentet förespråkar dessutom att justeringar som syftar till att förbättra stödet till jordbruk och boskap i de yttersta randområdena ska inkluderas.
3. Europaparlamentet anser det vara nödvändigt inte bara att garantera avlägsenhetsbegreppets särskilda beskaffenhet i samtliga EU-strategier, utan även att inrätta ett EU-stödprogram för dessa regioner, som förfogar över tillräckliga finansiella resurser och omfattar alla befintliga åtgärder, i syfte att säkerställa att åtgärderna för de yttersta randområdena är effektivare och mer konsekventa och att deras ställning bekräftas.
4. Europaparlamentet välkomnar att de nya strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitikerna beaktar de yttersta randområdenas särskilda situation och anser det vara nödvändigt att främja modernisering, inbegripet digitalisering av jordbruket, diversifiering av jordbruksproduktionen och mer omfattande stöd till de mest sårbara sektorerna, i syfte att uppnå bättre livsmedelssuveränitet.

---

⁶² Kommissionens rapport av den 12 juli 2021 om genomförandet av det särskilda programmet för vissa regioner beroende på dessa regioners avsides läge och ökaraktär (Posei) (COM(2021)0765).

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att Posei och landsbygdsutvecklingsprogrammen även fortsättningsvis är väl anpassade till varandra, med tanke på det stora ömsesidiga beroendet mellan dessa två typer av stöd.
6. Vad gäller tillgång till strukturfonderna för de yttersta randområdena anser Europaparlamentet, i linje med artikel 349 i EUF-fördraget, att EU:s samfinansieringsnivåer för dessa regioner bör höjas och att de anslag som öronmärkts för dessa regioner inte bör vara kopplade till något krav avseende deras bruttonationalprodukt i förhållande till genomsnittet i EU.
7. Europaparlamentet förespråkar att Posei ska användas för att erkänna och främja regionala grödor och produkter som en del av de yttersta randområdenas historiska och kulturella arv och identitet.
8. Europaparlamentet anser att familj jordbruk spelar en oersättlig roll för att bevara och skydda landsbygden och för diversifieringen av grödor och att de är särskilt viktiga för att öka den traditionella jordbruksbaserade livsmedelsproduktionen, förse lokala och regionala marknader med färska livsmedel, diversifiera jordbruket, skydda den biologiska mångfalden och miljön, minska användningen av växtskyddsmedel, öka egenförbrukningen och minska beroendet av livsmedel som kommer utifrån. Parlamentet konstaterar att de yttersta randområdena brottas med hinder för den sociala och ekonomiska utvecklingen på grund av avlägset läge, ökaraktär, ringa marknadsstorlek, geografisk spridning och ringa storlek.
9. Europaparlamentet anser att de yttersta randområdena bör fortsätta att utforma, genomföra och förvalta sina egna landsbygdsutvecklingsåtgärder.
10. Europaparlamentet påminner om att effekterna av naturkatastrofer, covid-19, det pågående kriget i Ukraina och inflationen har haft särskilt skadliga effekter på de yttersta randområdena på grund av deras isolerade läge och svårigheten att få tillgång till grundläggande förnödenheter såsom bränsle och vatten från fastlandet. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att tillhandahålla tillräckligt ytterligare ekonomiskt stöd, större flexibilitet och snabbare utbetalning av medel till jordbrukare som drabbats av exceptionella och oförutsedda omständigheter såsom naturkatastrofer, inbegripet kraftiga tropiska stormar eller vulkanutbrott, hälsokriser eller krig.
11. Europaparlamentet betonar att de yttersta randområdena ofta drabbas av ogynnsamma klimathändelser som bidrar till att förändra landskapet, vilket leder till att gårdarna blir mindre och därmed även till att produktionskostnaderna blir högre och att inga stordriftsfördelar uppnås. I syfte att ta sig an dessa utmaningar uppmanar parlamentet med kraft kommissionen att anslå kopplat stöd till lokala producenter för att stärka hela värdekedjan i svåra situationer som dessa, och samtidigt snabbt justera finansieringsförfarandena i händelse av allvarliga ogynnsamma situationer.
12. Europaparlamentet anser att jordbrukssektorn spelar en central roll vad gäller struktureringen av de yttersta randområdena, i det att den tillhandahåller arbetstillfällen och bidrar till att säkerställa livsmedelstryggheten, vilket under dagens omständigheter verkar vara en ofrånkomlig prioritering, med tanke på att arbetslöshetsnivåerna i dessa regioner, som uppgår till så mycket som 50 procent av befolkningen i arbetsför ålder, är bland de högsta i EU.

13. Europaparlamentet anser att utnyttjandnivåerna för Posei-anlagen kan bli högre om man förbättrar de lokala rådgivningssystemen genom skraddarsydda utbildningar och utbyte av bästa praxis.
14. Europaparlamentet efterlyser antagandet av brådskande åtgärder för att bekämpa arbetslöshetens, fattigdomens och ojämlikheternas permanenta natur i dessa regioner.
15. Europaparlamentet anser att det för den ekonomiska och sociala sammanhållningen i de yttersta randområdena är extremt viktigt att garantera offentliga tjänster, inbegripet i fråga om luft- och sjöfartstransporter, energi och kommunikationer.
16. Europaparlamentet anser att det för dessa regioners utveckling är av största betydelse att säkerställa att människor har tillgång till de informations- och kommunikationsmedel som den nya tekniken erbjuder, i synnerhet bredband.
17. Europaparlamentet betonar att genomförandet av den nya strategin för biologisk mångfald i de yttersta randområdena måste samordnas med insatser för att stärka en hållbar utveckling av jord- och skogsbrukssektorerna och måste beakta de särskilda geografiska förhållandena och klimatförhållandena i dessa regioner. Parlamentet framhåller att i dessa avlägsna regioner utgör jordbruket grunden för den lokala ekonomin, och kommissionens ”gröna” krav kan verka hindrande på jordbruksföretagens konkurrenskraft. Parlamentet påminner om att kommissionen har slagit fast att ”[f]ramstegen i förhållande till målet kommer att ses över kontinuerligt och justeras om nödvändigt, för att begränsa negativ påverkan på den biologiska mångfalden, livsmedelstryggheten och jordbrukarnas konkurrenskraft”⁶³. Parlamentet efterlyser ökat stöd till jordbrukare för att utveckla agroekologiska metoder och metoder som främjar biologisk mångfald, bland annat genom högre finansierings- och samfinansieringsnivåer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att på bästa sätt utnyttja de medel som är tillgängliga via Life-programmet.
18. Europaparlamentet framhäver det svåra ekonomiska läget i vissa av de yttersta randområdena, i synnerhet som ett resultat av bristen på anställningsmöjligheter, lägre löner och högre priser på framför allt livsmedel. Parlamentet noterar särskilt den utbredda arbetslösheten bland unga människor i de yttersta randområdena som är 10–20 procent högre än genomsnittet för EU. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att göra det lättare för unga jordbrukare att få tillgång till mark. Parlamentet framhäver att från jord till bord-strategin skulle kunna vara en möjlighet för dessa regioner eftersom den syftar till att utveckla en hållbar, regionaliserad och klimatvänlig livsmedels- och jordbrukssektor.
19. Europaparlamentet betonar att de yttersta randområdena är hemvist för ekosystem med högt ekologiskt värde, men att detta inte får betraktas som ett hot mot en balanserad utveckling av produktionsarbetet i jordbrukssektorn.
20. Europaparlamentet betonar vilken viktig roll en framgångsrik utbyggnad av digitala nätverk med stor kapacitet i de yttersta randområdena kan spela som ett verktyg för att

---

⁶³ Kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030: Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380).

underlätta för en modernisering av jordbruksföretagen och hjälpa dem att övergå till ett mer hållbart jordbruk.

21. Europaparlamentet påpekar att användningen av ny teknik och precisionsjordbruk kan förenkla övergången till ett effektivare och mer konkurrenskraftigt jordbruk, som innebär kostnadsbesparingar, resultatförbättringar och minskad miljöpåverkan.
22. Europaparlamentet noterar att EU i förslaget till från jord till bord-strategin uppmanas att ytterligare begränsa användningen av växtskyddsmedel. Parlamentet betonar i detta sammanhang att de särskilda egenskaper som kännetecknar de yttersta randområdenas tropiska och subtropiska klimat måste beaktas. Parlamentet betonar att några av de yttersta randområdena ligger i tropiska och subtropiska områden eller i fuktiga områden nära ekvatorn, där sjukdomar väldigt lätt utvecklas, och att de därför är synnerligen missgynnade jämfört med fastlandet och tredjeländer när det handlar om att täcka sina behov av växtskyddsmedel för att bekämpa skadegörare. Parlamentet framhåller därför behovet av att med ökad finansiering främja forskning om nya alternativa lösningar som är anpassade till dessa områden för att skydda jordbruksproduktionen och säkerställa jordbrukens lönsamhet i de yttersta randområdena. Parlamentet betonar i detta sammanhang vikten av att främja agroekologiska metoder och tillämpning av innovativa produktionstekniker, inbegripet nya genomiska metoder. Parlamentet noterar svårigheten att få tillgång till vissa insatsvaror för jordbruket i några av de yttersta randområdena, särskilt miljövänliga sådana. Parlamentet insisterar på att produkter som inte uppfyller EU:s normer och som kan äventyra livsmedelstryggheten, livsmedelssäkerheten och hälsan i hela EU inte bör få tillträde till EU:s marknad, såsom bananer från tredjeländer som använder stora mängder växtskyddsmedel som inte är godkända i EU.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta ett särskilt kapitel ägnat åt de yttersta randområdena i sina konsekvensbedömningar av kommande lagstiftningsförslag, inbegripet sådana som rör från jord till bord-strategin och strategin för biologisk mångfald, med beaktande av varje yttersta randområdes specifika särdrag, behov och permanenta begränsningar. Parlamentet anser att resultaten av dessa bedömningar bör beaktas för att vid behov anpassa lagstiftningsinitiativen till dessa regioners naturbetingade och ekonomiska svårigheter och till den hårda konkurrensen från tredjeländer. Parlamentet efterlyser på liknande sätt, och mot bakgrund av den ökande efterfrågan på ”landsbygdsräddning” i EU-lagstiftningen, konsekvensbedömningar för de yttersta randområdena i samband med utarbetandet av EU-strategier, i synnerhet vad gäller handel med utsläppsrätter, bidrag till jordbruket och sammanhållning.
24. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande i dess meddelande om en långsiktig vision för landsbygdsområden⁶⁴ att analysen av de yttersta randområdena ska ingå i tillämpningsområdet för EU:s observationsorgan för landsbygden. Parlamentet anser att observationsorganet för landsbygden skulle kunna vara en värdefull resurs för att identifiera databrister och förbättra statistiska databaser om de yttersta randområdena, vilket skulle ge en komplett bild för att fånga upp landsbygdsbefolkningens behov.

---

⁶⁴ Kommissionens meddelande av den 10 juni 2021 *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden – för starkare, sammanlänkade, resilienta och välmående landsbygdsområden 2040* (COM(2021)0345).

25. Europaparlamentet anser att sammanhållningspolitiken bör erbjuda större fördelar för kvinnor som lever i de yttersta randområdena, i synnerhet inom den jordbruksbaserade livsmedelssektorn, och främja jämställdhet och konkret genomförande av EU:s jämställdhetsstrategi i de yttersta randområdena.
26. Europaparlamentet betonar betydelsen av de lokala sektorernas struktur när det gäller att garantera livsmedelstryggheten i de yttersta randområdena, som ofta är isolerade, och uppmuntrar berörda aktörer och offentliga beslutsfattare att utnyttja alla bestämmelser i den samlade marknadsordningen, inbegripet de bestämmelser som specifikt gäller för de yttersta randområdena. Parlamentet välkomnar att vissa bestämmelser i den samlade marknadsordningen har anpassats till de yttersta randområdenas särskilda behov, och uppmanar kommissionen att vid behov se till att det sker ytterligare anpassningar i samband med nästa omarbetning av den samlade marknadsordningen. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka i vilken mån det är möjligt och tillrådligt att utvidga bestämmelserna i artikel 22 a i förordning (EU) nr 2228/2013 om Posei-programmen⁶⁵ till att omfatta alla yttersta randområden, i förbindelse med en utvidgning av branschorganisationernas regler och bidrag till aktörer som inte är medlemmar i dessa organisationer, i syfte att säkerställa livsmedelstryggheten och självförsörjningen.
27. Europaparlamentet efterlyser ett återinförande av Posei-programmet för fiskeri och ett inrättande av ett Posei-program för transport, och att man då också tillhandahåller den finansiering från EU som behövs för att stärka produktions-, bearbetnings- och saluföringsstrukturerna i dessa regioner för att kompensera för de nackdelar som det avlägsna läget innebär.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bedriva ett nära samarbete med medlemsstaterna för att identifiera de effektivaste åtgärderna för att befästa och stärka leveranskedjornas motståndskraft i de yttersta randområdena.
29. Europaparlamentet framhåller på nytt behovet av att behålla samfinansieringsgraden för den Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) på 85 procent för de yttersta randområdena för att återställa, bevara och stärka den biologiska mångfalden inom jord- och skogsbruket och för att uppmuntra till utveckling på landsbygden.
30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att öka budgettilldelningen för främjande av jordbruksprodukter som bara odlas i EU:s yttersta randområden.
31. Europaparlamentet anser det vara mycket viktigt att det inrättas ett Posei-program för transport för regioner som Azorerna, som på grund av sin fysiska sammansättning brottas med en ”dubbel ökaraktär”, dvs. dess stora avstånd från fastlandet och avståndet mellan öarna, vilket avsevärt ökar kostnaderna för person- och godsbefordran mellan öarna och mellan öarna och fastlandet, vilket naturligtvis leder till ökade kostnader för de insatsvaror som behövs i produktionen.

---

⁶⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 228/2013 av den 13 mars 2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 247/2006 (EUT L 78, 20.3.2013, s. 23).

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att särskilt uppmärksamma de yttersta randområdena i processen för lämplig krisberedskap och krishantering inom ramen för krisinstrumentet för den inre marknaden.
33. Europaparlamentet betonar vikten av att behålla Ejflus samfinansieringsgrad på 85 procent för de yttersta randområdena för att säkerställa utvecklingen av deras landsbygdsområden och deras jordbruk och djurhållning.
34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att iaktta största försiktighet när det gäller den negativa inverkan som liberaliseringen av EU-marknaden har och som ökningen av antalet handelsavtal mellan EU och partnerländer som producerar samma jordbruksprodukter för export som de yttersta randområdena men enligt andra sociala och miljömässiga villkor också har, vilket snedvrider konkurrensen. Parlamentet insisterar på att kommissionen vidtar effektiva åtgärder för att se till att handelsavtalen inte gör åtgärderna för de yttersta randområdena verkningslösa, särskilt inom Posei-programmet. Parlamentet uppmanar kommissionen att bevilja förmånsbehandling för produkter från de yttersta randområdena, både på de lokala marknaderna i dessa regioner och på EU:s marknad, och att vid dessa förhandlingar ge ett heltäckande stöd till känsliga jordbruksprodukter, såsom bananer, tomater, socker och mjölk. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att vid behov överväga övergångsperioder, lämpliga importkvoter och tullavgifter, skyddsklausuler samt övervaknings- och sanktionsmekanismer. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att utarbeta en rapport om dessa avtals kumulativa effekt inom jordbrukssektorn i de yttersta randområdena. Parlamentet förespråkar att det inom kommissionen ska inrättas en arbetsgrupp för handelsavtal, där företrädare för de yttersta randområdenas ekonomiska sektorer och andra berörda parter deltar.
35. Europaparlamentet uttrycker sin starka oro över importen av produkter från tredjeländer som inte uppfyller EU:s normer i fråga om sociala frågor, arbetsrätt, miljö, livsmedelssäkerhet, kvalitet och djurskydd, inbegripet normer för ekologiskt märkta produkter som i många fall direkt konkurrerar med produkterna från de yttersta randområdena. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att säkerställa att dessa importprodukter följer EU:s normer och att se över handelsavtalen med tredjeländer för att skriva in spegelklausuler i dem.
36. Europaparlamentet erinrar om att de yttersta randområdena på grund av sitt geografiska läge är mer utsatta för de problem som prishöjningar leder till. Parlamentet betonar att dessa regioner är helt beroende av sjö- och luftfart för råvaruleveranser och att det inte finns några alternativ till dessa transportmedel.
37. Europaparlamentet noterar att mjölk och andra produkter i tidigare och senare led i produktionskedjan utgör en av ekonomins grundpelare i den autonoma regionen Azorerna. Parlamentet konstaterar att deras socioekonomiska betydelse och det antal direkta och indirekta arbetstillfällen de skapar är oumbärliga för att säkerställa ekonomisk och social sammanhållning.
38. Europaparlamentet anser att under de senaste åren har producenterna i de yttersta randområdena, precis som tiotusentals mjölkproducenter i hela EU, tvingats upphöra med sin produktion på grund av de katastrofala priser som man betalat dem, vilka inte

täcker produktionskostnaderna. Parlamentet anser att den situation som råder inom mjölkproduktionen hänger samman med liberaliseringen av marknaden för mjölk och med avskaffandet av produktionskvoter, och att problemet endast kan lösas med hjälp av marknadsregleringsmekanismer.

39. Europaparlamentet stöder inrättandet av en arbetsgrupp bestående av kommissionen, berörda medlemsstater, parlamentsledamöter och jordbruksrepresentanter, för att analysera de svårigheter som dessa regioner brottas med till följd av ökande extern konkurrens, inbegripet från produkter från tredjeländer med ekologisk märkning.
40. Europaparlamentet uppmärksammar vikten av djurtransporter till sjöss för de yttersta randområdenas ekonomier, eftersom små och avlägsna öar är beroende av jordbruket.
41. Europaparlamentet betonar betydelsen av integrerad territoriell utveckling i de yttersta randområdena, såsom samhällsbaserad samordning av investeringar och lokal utveckling och främjande av initiativ såsom ”smarta byar” för att stödja hållbart jordbruk och hållbar livsmedelsproduktion.
42. Europaparlamentet anser att den nya strategin för de yttersta randområdena måste vara inriktad på att förbättra invånarnas livskvalitet, bekämpa fattigdom och utveckla möjligheter för unga människor.
43. Europaparlamentet betonar de yttersta randområdenas betydelse med tanke på deras särskilda geografiska egenskaper, vilket innebär att de har rätt till stöd ur Posei-program som finansieras via Europeiska garantifonden för jordbruket.
44. Europaparlamentet betonar betydelsen av att utveckla strategier som bättre speglar dessa regioners situation och intressen, i synnerhet i samband med förhandlingar om handels- och fiskeavtal.
45. Europaparlamentet påminner om parlamentets, rådets och kommissionens gemensamma förklaring som utgör en bilaga till förordning (EU) 2017/540⁶⁶ om stabiliseringsmekanismen för bananer, som reviderades när Ecuador anslöt sig till handelsavtalet mellan EU och Peru/Colombia, och där följande anges: ”kommissionen kommer att fortsätta att göra en regelbunden analys av situationen på marknaden och situationen för unionens bananproducenter efter det att stabiliseringsmekanismens tillämpningsperiod löpt ut. Om en allvarlig försämring av situationen på marknaden eller situationen för unionens bananproducenter skulle konstateras, kommer kommissionen, med hänsyn till banansektorns betydelse för de yttersta randområdena, att tillsammans med medlemsstaterna och berörda parter undersöka situationen och besluta huruvida lämpliga åtgärder bör övervägas. Kommissionen skulle även kunna sammankalla till särskilda uppföljningsmöten med medlemsstaterna och berörda parter”. Parlamentet påminner kommissionen om dess åtagande att stoppa den

---

⁶⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/540 av den 15 mars 2017 om ändring av förordning (EU) nr 19/2013 om tillämpning av den bilaterala skyddsklausulen och stabiliseringsmekanismen för bananer i handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia och Peru, å andra sidan, och om ändring av förordning (EU) nr 20/2013 om tillämpning av den bilaterala skyddsklausulen och stabiliseringsmekanismen för bananer i avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan (EUT L 88, 31.3.2017, s. 1).

successiva sänkningen av tulltariffen genom att skydda den kvarstående tariffen på 75 euro per ton för tredjeländer med vilka EU har tecknat handelsavtal.

46. Europaparlamentet varnar för att ändringar av de innevarande bestämmelserna om djurtransporter i större utsträckning påverkar sådana regioner som de yttersta randområdena, på grund av deras avlägsna läge, arkipelagkaraktär, ökaraktär och ringa storlek, vilket i synnerhet framkallar deras kraftiga beroende av sjötransporter. Parlamentet insisterar på att de yttersta randområdenas särskilda egenskaper och begränsningar i detta avseende i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget måste beaktas i samband med den kommande översynen av EU:s djurskyddsregler, oaktat det fortsatta arbete som måste göras för att minska behovet av transporter av levande djur.
47. Europaparlamentet framhåller att samtidigt som inga tullar tas ut vid direktimport från tredjeländer till de yttersta randområdena av jordbruksprodukter som behövs som livsmedel, för tillverkning av andra produkter eller som insatsvaror i jordbruket, är det vid genomförandet av denna ”särskilda försörjningsordning” nödvändigt att ta hänsyn till behovet av att säkerställa att befintlig lokal produktion inte destabiliseras eller hejdas i sin utveckling.
48. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att stödja åtgärder för att främja jordbruksbaserade livsmedelsprodukter från de yttersta randområdena, både inom och utanför EU, med tanke på deras viktiga bidrag till landsbygdsområdenas bärkraftighet i dessa regioner och till de lokala ekonomierna. Parlamentet förespråkar i detta avseende att EU:s regler för främjande åtgärder ska anpassas bättre till dessa regioners särskilda egenskaper.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	31.1.2023
Slutomröstning: resultat	+: 36 -: 0 0: 10
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Asim Ademov, Franc Bogovič, Marie Dauchy, Jan Huitema, Tilly Metz, Alin Mituța, Tom Vandenkendelaere
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Pietro Bartolo, Estrella Durá Ferrandis, Manu Pineda, Antonio Maria Rinaldi, Sándor Rónai, Nacho Sánchez Amor

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

36	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Marie Dauchy, Paola Ghidoni, Gilles Lebreton, Antonio Maria Rinaldi
PPE	Asim Ademov, Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Jan Huitema, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Estrella Durá Ferrandis, Maria Noichl, Juozas Olekas, Sándor Rónai, Nacho Sánchez Amor

0	-

10	0
ID	Ivan David
NI	Dino Giarrusso
The Left	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Manu Pineda
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Bronis Ropé

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	22.3.2023
Slutomröstning: resultat	+: 39 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Elżbieta Kruk, Nora Mebarek, Martina Michels, Giuseppe Milazzo, Alin Mituţa, Andželika Anna Możdżanowska, Denis Nesci, Niklas Nienaß, Younous Omarjee, Tsvetelina Penkova, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Monika Vana
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Mauri Pekkarinen, Peter Pollák, Bergur Løkke Rasmussen, Bronis Ropè
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Chiara Gemma, France Jamet

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

39	+
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Kruk, Giuseppe Milazzo, Andželika Anna Mozdżanowska, Denis Nesci
ID	France Jamet, André Rougé
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Daniel Buda, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Peter Pollák
Renew	Stéphane Bijoux, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Bergur Løkke Rasmussen, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Isabel Carvalhais, Corina Crețu, Matthias Ecke, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaa, Bronis Ropė, Monika Vana

0	-

0	0

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster